

Activiteitenplan steenuil voor Weversweg fase 2 te Hulshorst

12 oktober 2023

Kenmerk R003-1287995RJG-V02-kst-NL

Verantwoording

Titel	Activiteitenplan steenuil voor Weversweg fase 2 te Hulshorst
Opdrachtgever	Gemeente Nunspeet
Projectleider	[REDACTED]
Auteurs	[REDACTED]
Tweede lezer	[REDACTED]
Kenmerk	R003-1287995RJG-V02-kst-NL
Aantal pagina's	30
Datum	12 oktober 2023
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vr jgegeven.

Colofon

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
T +31 57 06 99 91 1
E info.deventer@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding en doel.....	5
1.2	Leeswijzer	5
2	Huidige situatie en beoogde ontwikkeling	6
2.1	Huidige situatie.....	6
2.2	Beoogde ontwikkeling	7
3	Samenvatting ecologisch onderzoek.....	9
3.1	Natuurtoets.....	9
3.2	Soortgericht onderzoek	9
3.2.1	Methode	9
3.2.2	Resultaat.....	10
4	Effectbeoordeling en verbodsbepalingen	13
4.1	Effectbeoordeling	13
4.1.1	Fysieke aantasting foerageergebied.....	13
4.1.2	Verstoring en aantasting functionele leefomgeving en functionaliteit verblijfplaats ..	13
4.2	Cumulatieve effecten	14
4.3	Verbodsbepalingen	14
5	Maatregelen.....	14
5.1	Alternatieve nestlocaties	14
5.2	Afschermen huidige nestkast.....	18
5.3	Verlichting tussen zonsondergang en zonsopkomst in de aanlegfase	18
5.4	Planning aanlegfase.....	18
5.5	Algemene broedvogels	19
5.6	Ecologische begeleiding	19
6	Staat van instandhouding en geschiktheid omgeving	19
6.1	Algemeen	19
6.2	Nationaal	20
6.3	Regionaal	21
6.4	Lokaal.....	23
7	Wettelijk belang en alternatieven	24

7.1	Algemeen	24
7.2	Wettelijk belang	24
7.2.1	Toepasbare wettelijke belangen	24
7.3	Alternatieven	27
7.3.1	Inrichting.....	27
7.3.2	Locatie.....	27
7.3.3	Werkwijze.....	29
7.3.4	Planning	29
8	Literatuur	30
Bijlage 1	Natuurtoets	
Bijlage 2	Nader onderzoek	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Gemeente Nunspeet is van plan een nieuwe woonwijk (37 woningen) te bouwen op een aantal paarden- en schapenweiden aan de Weversweg te Hulshorst in de provincie Gelderland. TAUW bv heeft deze plannen getoetst aan de Wet natuurbescherming in een natuurtoets (TAUW bv, 2023a) gevolgd door soortgericht onderzoek (TAUW bv, 2023b).

Uit het soortgericht onderzoek blijkt dat het voornemen negatieve effecten heeft op steenuil door vernietiging van essentieel foerageergebied en daardoor het indirect vernietigen van verblijfplaatsen. Zowel tijdens de aanlegfase als de gebruiksfase kan verstoring leiden tot aantasting van de functionaliteit van de vaste rust- en voortplantingsplaats. Tijdens het nader onderzoek is ook gelet op de functie van het plangebied voor kerkuilen. Het voornemen heeft geen negatieve effecten op verblijfplaatsen en leefgebied van kerkuil.

Dit activiteitenplan geeft een onderbouwing voor de aanvraag voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming (Wnb), onderdeel Soortenbescherming.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn de huidige situatie en beoogde ontwikkeling opgenomen. Hoofdstuk 3 geeft een korte samenvatting van de eerder uitgevoerde ecologische onderzoeken. In hoofdstuk 4 zijn de effectbeoordeling en de verbodsbepalingen van de Wnb behandeld. In hoofdstuk 5 zijn maatregelen voorgesteld om deze effecten zoveel mogelijk te mitigeren en compenseren. Hoofdstuk 6 beschrijft de staat van instandhouding van de soorten. Ten slotte is in hoofdstuk 7 de onderbouwing van het wettelijk belang en de alternatievenafweging uitgewerkt.

2 Huidige situatie en beoogde ontwikkeling

2.1 Huidige situatie

Figuur 2.1 toont de ligging van het plangebied. Het plangebied betreft enkele percelen met grasland tussen de Klarenweg, het Molenpad, de Braambosch en de Harderwijkerweg in Hulshorst in de provincie Gelderland. Het plangebied valt binnen de kadastrale gemeente Nunspeet, percelen 4427 (geheel), 5358 (geheel) en 5212 (gedeeltelijk). Figuur 2.2 geeft een sfeerimpressie van het plangebied. Het plangebied bestaat voor het grootste deel uit grasland voor paarden en schapen, met aan de randen enkele struiken en delen van borders. Het plangebied heeft in het bestaande bestemmingsplan Weversweg Hulshorst (onherroepelijk vastgesteld op 5 januari 2010) een agrarische enkelbestemming. Rondom het plangebied zijn woonerven met bestaande woningen, boerderijen en tuinen gesitueerd. Grenzend aan met name de west- en zuidkant van het plangebied staan enkele grote eiken en berken, afgewisseld met kleinere bomen en struweel. Aan de westkant wordt het plangebied op enkele plekken begrenst door hoge heggen met daarachter hoge bomen. Aan één van deze bomen hangt een nestkast die door steenuil wordt gebruikt. Iets noordelijker hiervan hangen aan een schuurtje enkele nestkasten voor met name mezen.

Figuur 2.1 Ligging plangebied (globaal begrensd)

Figuur 2.2 Impressie van het plangebied. Het plangebied bestaat hoofdzakelijk uit gras. Aan de rand van het plangebied staan (hoge) bomen, heggen en struiken. Aan de westkant zijn een nestkast van steenuil (foto linksonder) en andere vogelhuisjes opgehangen (foto rechtsonder)

2.2 Beoogde ontwikkeling

Gemeente Nunspeet is van plan om een nieuwe woonwijk met 37 woningen te bouwen op de hierboven aantal paarden- en schapenweiden in Hulshorst in de gemeente Nunspeet (zie figuur 2.3). Er wordt in een mix aan woningtypen voorzien, bestaande uit rug-aan-rug woningen, starterswoningen, levensloopbestendige woningen en twee-onder-één-kapwoningen. Gemotoriseerd verkeer wordt ontsloten via de Harderwijkerweg en er worden diverse ontsluitingen gerealiseerd voor fiets- en voetgangers om optimaal verbonden te zijn met de omgeving. In het oorspronkelijke plan zouden op het graslandperceel ten oosten van het plangebied (ten zuiden van de Vlakken Eng) ook woningen worden gebouwd. Hiervan is echter afgezien, en dit perceel heeft de bestemming 'agrarisch' gekregen en zal worden ingericht als 'bloemenweide' (zie figuur 2.4).

Figuur 2.3 Plantekening van beoogde ontwikkeling

Figuur 2.4 De ligging van het plangebied en de geplande bloemenweide

3 Samenvatting ecologisch onderzoek

3.1 Natuurtoets

Voor het project is een natuurtoets uitgevoerd om te bepalen welke potentiële natuurwaarden (mogelijk) in en rond het plangebied aanwezig zijn (TAUW bv, 2023a). Hieruit kwam naar voren dat effecten op beschermde houtopstanden, Natura 2000-gebieden, het NNN en andere provinciaal beschermde gebieden zijn uitgesloten. Effecten op onder de Wnb beschermde flora, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, reptielen, vissen, vlinders, libellen en overige ongewervelden zijn eveneens uitgesloten. Voor onder de Wnb beschermde vogels geldt dat effecten ten aanzien van bezette nesten van algemene broedvogels kunnen worden voorkomen door het nemen van maatregelen. De aanwezigheid van en effecten op steenuil en kerkuil kon niet met zekerheid worden uitgesloten in de QuickScan fase, en daarom is naar deze soorten een nader soortgericht onderzoek uitgevoerd (TAUW bv, 2023b).

3.2 Soortgericht onderzoek

3.2.1 Methode

Het soortgericht onderzoek (TAUW bv, 2023b) richt zich op aan- of afwezigheid van nest- en verblijfplaatsen en de functionele leefomgeving van steenuil en kerkuil. Het onderzoek van steenuil en kerkuil richt zich op het waarnemen van een volwassen individu of een broedpaar in broedbiotoop, nesten, territoriumroep en op ander gedrag dat een territorium of nest indiceert. Het ecologisch onderzoek is uitgevoerd conform de voorgeschreven onderzoeksinspanning als benoemd in het kennisdocumenten van steenuil en kerkuil (BIJ12, 2017a & 2017b). Hiervoor zijn drie inventarisatiemomenten uitgevoerd in de periode 15 februari tot en met 30 april 2023, waarbij minimaal één maand zit tussen het eerste en laatste bezoek (zie tabel 3.1). Tussen de veldbezoeken zat minimaal twee weken. Het onderzoek vond 's avonds plaats, vanaf zonsondergang tot en met twee uur daarna, bij de juiste weersomstandigheden (droog, weinig wind). Geluidsopnames van roepende steen- en kerkuilen zijn afgespeeld om een reactie uit te lokken van eventueel aanwezige steen- of kerkuilen. Dit was alleen gedaan wanneer er gedurende een bezoek lang geen roepende steenuil of kerkuil werd waargenomen. Verder is ook onderzoek gedaan naar nestkasten (aangetroffen bij enkele woonerven) en naar aanwezigheid van braakballen en poepsporen. Dit hield in dat tijdens het nader onderzoek naar kerk- en steenuil in de wijk rondom het plangebied bij buurtbewoners is aangebeld om te kijken of er nestkasten in de tuinen aanwezig waren. Wanneer dit het geval was zijn deze nestkasten meegenomen tijdens het nader onderzoek.

Tabel 3.3.1 Data en omstandigheden van de veldbezoeken

Datum	Tijd	Aantal ecologen	Weersomstandigheden
15-02-2023	18:00 – 20:00 uur	2	Bewolkt (>80 %), droog, 6 graden, 1 bft, zuidwestenwind
14-03-2023	18:45 – 20:45 uur	2	Halfbewolkt (10-80 %), droog, 3 graden, 2 bft, westenwind
29-03-2023	19:45 – 21:50 uur	2	Halfbewolkt (10-80 %), droog, 5 graden, 3 bft, zuidenwind

3.2.2 Resultaat

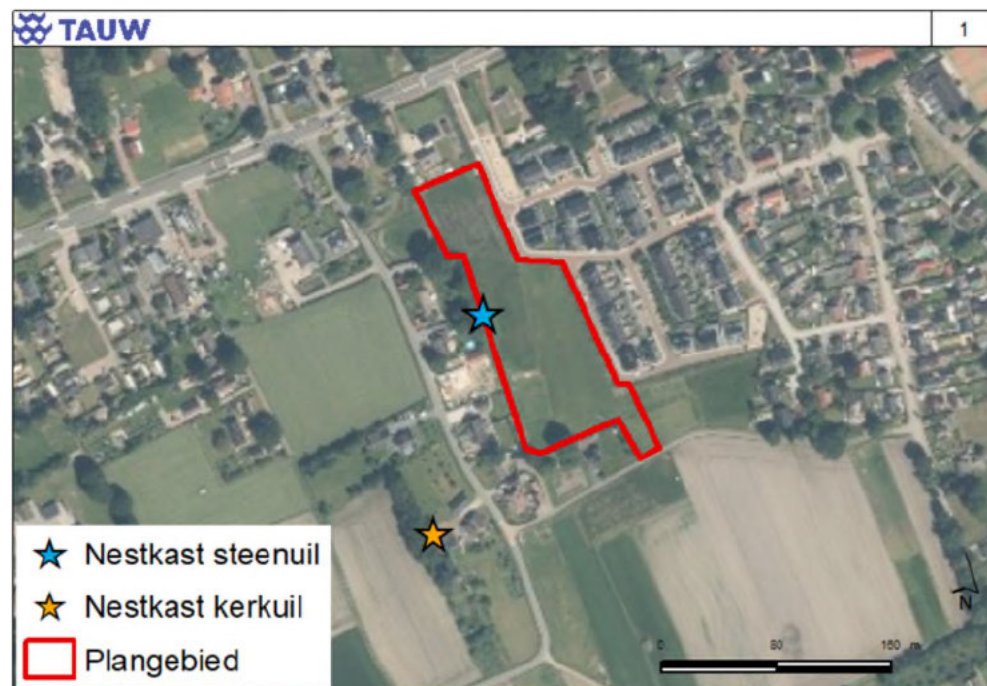
3.2.2.1 Steenuil

Tijdens alle veldbezoeken zijn steenuilen waargenomen in de omgeving van het plangebied. In het plangebied zelf zijn deze niet waargenomen. De meeste steenuilen zijn waargenomen roepend in de velden ten zuidwesten van het plangebied. Tijdens het tweede veldbezoek is een roepende steenuil aangetroffen op een perceel ten noorden van de Harderwijkerweg. Deze steenuilen zijn niet in de buurt van het plangebied waargenomen en vertoonden geen binding met het plangebied. Ze zijn gehoord op meer dan 200 meter van de nestkast ten westen van het plangebied. Omdat steenuilen een actieradius hebben van 200 meter rondom het nest kan worden uitgesloten dat deze steenuilen gebruikmaken van de nestkast of foerageren in het plangebied. Er is alleen van relatief grote afstand geluisterd en zijn geen zichtwaarnemingen gedaan. De puntwaarnemingen in figuur 3.2 betreffen dan ook slechts een schatting van waar de steenuilen zich bevonden. De getekende stippellijn geeft de locatie aan waar een bezet territorium verwacht wordt.

Direct naast het plangebied zijn baltsende steenuilen aangetroffen rondom de steenuilenkast aan de westkant van het plangebied en zijn verse poepsporen aangetroffen bij de uitgang van de kast (zie figuur 3.1 en 3.2 voor de nestlocatie). Een van deze uilen bevond zich direct naast de kast. De ander zat op een tak in dezelfde boom als de nestkast. Ook is waargenomen dat een steenuil uit de nestkast vloog. Bewoners van het perceel waarop de nestkast is aangebracht (Klarenweg 9) beschikken over videobeelden waarop te zien is dat steenuilen gebruik maken van de nestkast. Ook hebben zij op zaterdag 27 mei 2023 drie jonge steenuilen aangetroffen in de nestkast (zie figuur 3.3).

3.2.2.2 Kerkuil

Tijdens het eerste veldbezoek is een nestkast voor kerkuil in een halfopen schuur op het terrein van Klarenweg 16 aangetroffen op 107 meter ten zuidwesten van het plangebied (zie figuur 3.1). De bewoners van het perceel hebben aangegeven dat de kast al jaren in gebruik is als broedlocatie door kerkuilen. Bij het tweede veldbezoek zijn twee kerkuilen waargenomen die uit de nestkast vlogen. Ook is meermaals een roepend paartje kerkuilen waargenomen in de omgeving van deze kerkuilkast (zie figuur 3.2). Het betrof hier exemplaren die richting de velden en akkers ten westen van het plangebied vlogen. Ook is poep en zijn braakballen aangetroffen in de naastgelegen schuur. Daarom wordt met zekerheid aangenomen dat kerkuilen in de kast broeden. Overige waarnemen van kerkuil zijn niet gedaan bij dit onderzoek. Kerkuilen hebben een enorm groot territorium. Hun functioneel leefgebied varieert tussen de 500 en 1500 meter rond de broedplaats (BIJ12, 2017b). Om deze reden is uitgesloten dat er zich andere (functionele) kerkuilenkasten in/nabij het plangebied bevinden.

Figuur 3.1 Locatie van de aangetroffen nestkasten van steenuil en kerkuil aan de rand van/buiten het plangebied.

Figuur 3.2 Aangetroffen functies van kerk- en steenuil in en rond het plangebied. Het functionele territorium van kerkuil is te groot om op deze kaart te kunnen alt en is daarom niet weergegeven

Figuur 3.3 Jonge steenuilen in de nestkast van Klarenweg 9 (bron: bewoner van woning, 27 mei 2023)

3.2.2.3 Algemene broedvogels en overige soorten

Effecten op onder de Wnb beschermde flora, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, reptielen, vissen, vlinders, libellen en overige ongewervelden zijn uitgesloten op basis van de uitgevoerde QuickScan. Op broedende vogels zijn effecten uitgesloten wanneer maatregelen worden getroffen. Deze soorten zijn daarom nog wel meegenomen in het activiteitenplan.

In zowel de natuurtoets als het soortgericht onderzoek wordt niet uitgesloten dat rugstreeppadden zich kunnen vestigen in het plangebied als er geen maatregelen worden getroffen. Bij nadere beschouwing blijkt de soort in de omgeving van het plangebied alleen voor te komen op de hogere zandgronden van de Veluwe. In de laatste 10 jaar zijn geen waarnemingen gedaan van de soort in de buurt van het plangebied. Om deze reden is aanwezigheid van de soort uitgesloten in het plangebied en hoeven geen maatregelen te worden genomen.

Tijdens de QuickScan zijn enkele nestkasten voor broedvogels aangetroffen aan een schuur aan de westkant van het plangebied. Gezien de (geringe) grootte en vorm van de kasten en de locatie gaat het hier om nestkasten voor algemenere soorten als koolmees en pimpelmees. De bomen, heggen en struiken ten westen van het plangebied kunnen daarnaast dienen als nestplaats voor broedvogels als roodborst, merel en houtduif. Er dient een broedvogelcontrole door een ter zake kundige ecoloog te worden uitgevoerd wanneer de werkzaamheden plaatsvinden in het broedseizoen (globaal de periode maart t/m augustus) om de effecten op de nestkasten te kunnen bepalen. Afhankelijk van het wel of niet aantreffen van een broedgeval moet de deskundig ecoloog over de verdere voortgang van de werkzaamheden een beslissing nemen.

4 Effectbeoordeling en verbodsbepalingen

4.1 Effectbeoordeling

4.1.1 Fysieke aantasting foerageergebied

In de huidige situatie wordt aangenomen dat de weiden waar schapen en paarden grazen fungeren als foerageergebied voor steenuil. De kerkuilen vertoonden tijdens het nader onderzoek geen binding met het plangebied en vlogen niet in de richting van het plangebied. Om deze reden wordt aangenomen dat het plangebied geen essentiële functie vervult voor kerkuilen. Zowel tijdens de aanlegfase als gebruiksfase wordt een deel van het foerageergebied rond de nestlocatie door ruimtebeslag van voorbelasting, huizen, infrastructuur en een verhoogde aanwezigheid en beweging van mensen, machines en verkeer ongeschikt. Het is niet bekend welk aandeel de weiden in de voedselvoorziening bijdragen ten opzichte van het totaal aanwezige foerageergebied rond de nestlocatie.

4.1.2 Verstoring en aantasting functionele leefomgeving en functionaliteit verblijfplaats

In de huidige situatie worden de weiden mogelijk als foerageergebied gebruikt door steenuilen. Deze gaan bij het voornemen verloren. De nestkast van steenuil hangt hoger dan de aanwezige dichte hagen en hekken die daardoor slechts een deel van het plangebied aan het zicht van steenuilen onttrekken. Zowel tijdens de aanlegfase als gebruiksfase kunnen steenuilen door een verhoogde aanwezigheid en beweging van mensen, machines en verkeer worden verstoord. Dit geldt alleen voor de werkzaamheden die tijdens het broedseizoen plaatsvinden.

Door de hierboven beschreven aantasting van foerageergebied en verstoring kan niet worden uitgesloten dat de vaste verblijf- en voortplantingsplaats zijn functionaliteit (deels) verliest. Het broedsucces kan afnemen of de nestkast kan permanent verlaten worden.

Steenuilen zijn trouw aan hun broedplaats. In de omgeving blijft geschikt foerageergebied aanwezig, met name ten westen van de Klarenweg (zie figuur 5.1). Dit geschikt foerageergebied valt niet binnen territoria van andere steenuilen en is qua oppervlakte minstens twee keer zo groot als het foerageergebied dat verdwijnt door de werkzaamheden. In de huidige situatie worden woonerven en de tuinen in de directe omgeving van de nestkast door bewoners gebruikt en onderhouden.

Aangenomen wordt dat het broedpaar steenuil gewend is aan een bepaalde mate van verstoring door verkeer en aanwezigheid en beweging van mensen. De nestkast blijft daarom mogelijk in gebruik door steenuilen tijdens de realisatiefase, wat bevordert wordt door het nemen van de afschermd maatregel zoals genoemd in paragraaf 5.2.

4.2 Cumulatieve effecten

Het is niet bekend of er in de omgeving van het plangebied en de woonkern van Hulshorst ontwikkelingen gaande zijn waarbij effecten zijn te verwachten op steenuilen. Ook bij de gemeente Nunspeet zijn dergelijke ontwikkelingen niet bekend. Doordat voor deze beoogde ontwikkeling de nodige maatregelen getroffen worden, is het uitgesloten dat de ontwikkeling bijdraagt aan eventuele cumulatieve effecten op steenuilen.

4.3 Verbodsbepalingen

Het project heeft negatieve effecten op onder de Wnb beschermde soorten. Het is nodig om ontheffing aan te vragen om verbodsbepalingen te kunnen overtreden voor steenuil. Er wordt ontheffing aangevraagd voor de bouw van 37 woningen. De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van juli 2024 tot december 2027.

Tabel 4.1 Aangetroffen soorten en artikelen aanvraag ontheffing

Soort	Verbodsbepaling
Steenuil	- Artikel 3.1 lid 4: Storen of verstoren van individuen van steenuil - Artikel 3.1 lid 2: Beschadigen of vernielen van eieren, rust- of voortplantingsplaatsen van steenuil

5 Maatregelen

5.1 Alternatieve nestlocaties

Om het (mogelijk) aantasten van de functionaliteit van de nestlocatie te compenseren, worden minimaal twee nieuwe nestkasten in reeds geschikt leefgebied geplaatst in of in de directe omgeving van het huidige territorium. Om concurrentie met andere steenuilen te voorkomen, kunnen nestkasten alleen worden opgehangen op plaatsen waar geen territoria van andere steenuilen aanwezig zijn (BIJ12, 2017a). Daarnaast dienen de nestkasten opgehangen te worden in landelijk gebied, het liefst aan een gevel of boom met aan minimaal één zijde open akker- of grasland. De ophanglocaties zijn gekozen aan de hand van een aantal voorwaarden uit het kennisdocument steenuil (BIJ12, 2017a):

- Vervangende verblijfplaatsen dienen zoveel mogelijk binnen het huidige territorium in de directe omgeving te worden geplaatst, en buiten de invloed van de werkzaamheden, en deze
- Dienen buiten bestaande territoria van steenuilen te worden geplaatst, en dienen op een locatie te komen die vanuit een bestaand territorium te bereiken is
- Opgehangen op een geschikte wijze en plek, met voldoende dekking en voldoende voedsel
- Bij voorkeur minimaal drie maanden voor aanvang van de werkzaamheden en in de periode september tot december

- Met voldoende veiligheid tegen predatoren, gemaakt van voldoende duurzaam materiaal en het beheer moet voldoende duurzaam zijn geregeld

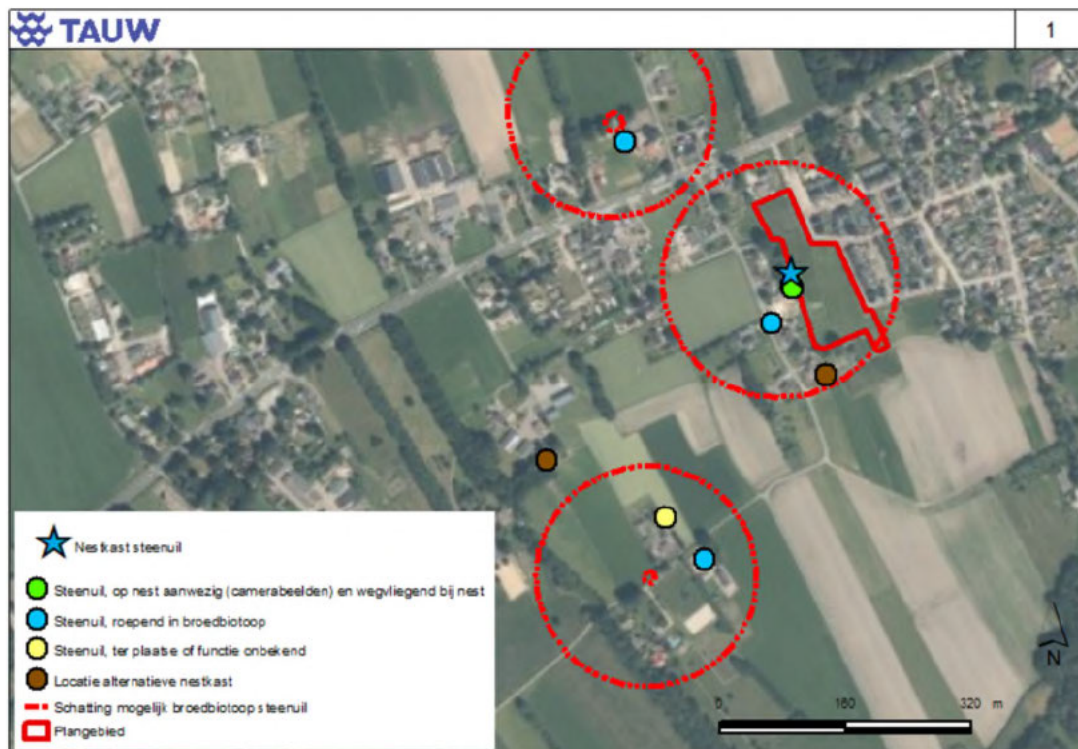
Om de bereidheid van omwonenden en de geschiktheid van locaties voor het ophangen van alternatieve nestkasten voor steenuil te inventariseren is door TAUW bv op maandag 10 juli 2023 een veldbezoek uitgevoerd. Ook is samen met de gemeente gekeken naar de geschiktheid van percelen die in eigendom zijn van de gemeente. Uit deze inventarisatie blijkt dat de meest geschikte locatie voor het ophangen van nestkasten Klarenweg 16 betreft. Voor deze locatie is door de bewoners echter geen toestemming verleend. Percelen in eigendom van de gemeente zijn niet geschikt bevonden als nestlocatie. Daarom is verder gekeken naar geschikte locaties.

De keuze is gevallen op Klarenweg 16, Klarenweg 17 en Harderwijkerweg 461. Zowel Klarenweg 17 als Harderwijkerweg 461 hebben interesse in het ophangen van een nestkast. Beide locaties voorzien in geschikt leefgebied rondom de nestkast. We gaan alternatieve nestkasten plaatsen bij Klarenweg 17 en Harderwijkerweg 461. Klarenweg 16 was ook geschikt als ophanglocatie voor een steenuilenkast, maar voor deze locatie is echter geen toestemming gegeven voor het plaatsen van de kast. Deze huizen hebben beide grote, halfopen tuinen en liggen met minstens een zijde aan de omliggende akker- en weiden. Ze liggen ook dermate ver van andere broedterritoria af (zie figuur 5.1) dat er geen concurrentie ontstaat met andere territoria. De locaties liggen beiden buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden, namelijk op een afstand van 30 en 390 meter vanaf het plangebied. Het perceel van de Klarenweg 17 ligt weliswaar nabij het plangebied maar verstoring is uitgesloten omdat er tussen de nestkast en het plangebied voldoende afscherming in de vorm van hoog opgaand groen aanwezig is en de afstand tot het plangebied groot genoeg is om verstoring met wezenlijke invloed uit te sluiten.

De locatie van de steenuilenkast op het perceel van Klarenweg 17 valt nog binnen het broedterritorium van de aanwezige steenuilen (200 meter). De nestkast aan de Harderwijkerweg 461 ligt weliswaar te ver buiten het huidige broedterritorium, maar hangt nog wel binnen de 500 meter (BIJ12, 2017a), die doorgaans gehanteerd wordt als afstand tussen waarnemingen, waarbij uit gegaan moet worden van verschillende territoria. Deze afstand van 400 meter is dus haalbaar voor steenuil. Binnen de 200 meter is gezocht naar een geschikte locatie voor het ophangen van een nestkast maar is geen geschikte locatie gevonden en/of toestemming verleend door de terreineigenaren. Daarnaast zijn geen andere dichterbij gelegen locaties te vinden die geschikt zijn voor een nestkast: ten oosten van het plangebied ligt een woonwijk, ten zuiden is al een alternatieve nestkast voorzien, en ten noorden is al een territorium van steenuil aanwezig. Ten noordoosten is veel bebouwing aanwezig waarachter wel ruimte is voor een steenuilenkast, maar deze ligt veel verder weg dan de nu gekozen plaats.

Aan de Klarenweg 17 kan de nestkast worden opgehangen aan de zijgevel van de garage aan de oostkant van het perceel. De nestkast aan de Harderwijkerweg 461 kan worden opgehangen aan een eikenboom aan de rand van het bosschage ten zuidwesten van het perceel (zie figuur 5.3).

Er zijn verschillende nestkasten voor steenuil in de omloop. In figuur 5.4 staan voorbeelden van geschikte nestkasten, met hun type-namen. Deze kasttypen worden geadviseerd voor dit project.

Figuur 5.1 Locaties voor de permanente (alternatieve) steenuilenkasten (bruine stippen) ten opzichte van de aangetroffen verblijfplaatsen

Figuur 5.2 Locaties alternatieve nestkasten Harderwijkerweg 461 (links) en Klarenweg 17 (rechts)

Figuur 5.3 Locaties aan de garage van Klarenweg 17 (linksboven) en in een eik op het perceel van Hardewijkerweg 461 (rechtsboven en onder).

Figuur 5.4 Twee voorbeelden van geschikte nestkasten voor steenuil met een steil dak of een plat dak. De weergegeven modellen zijn respectievelijk van de Vogelbescherming/Vivara en van Dierencompleet.nl

5.2 Afschermen huidige nestkast

Om de huidige nestkast zo veel mogelijk af te schermen van de werkzaamheden worden zichtdichte hekken geplaatst rondom de heggen rond de bestaande nestkast bij Klarenweg 9. Deze voorkomen dat aanwezige steenuilen verstoord worden door een verhoogde aanwezigheid en bewegingen van mensen en machines in de aanlegfase. Doordat de opening van de nestkast is gericht naar de woning en tuin van Klarenweg 9, en niet naar de werkzaamheden in het plangebied toe, wordt verwacht dat het plaatsen van een scherm genoeg is om de steenuilen te ontzien tijdens de bouwphase. Dit scherm moet ervoor zorgen dat de werkzaamheden voor een steenuil niet zichtbaar zijn vanuit de huidige nestkast. Ook dient dit scherm niet doorzichtig te zijn en de vlucht van een steenuil in en uit de nestkast niet te belemmeren.

5.3 Verlichting tussen zonsondergang en zonsopkomst in de aanlegfase

Steenuilen zijn vooral 's nachts en in de schemer actief. In de aanlegfase dient uitstraling van kunstmatige verlichting naar de (omgeving van) de nestlocatie voorkomen te worden door lampen op voldoende afstand van de nestlocatie te plaatsen en door de armaturen van de nestlocatie af te richten.

5.4 Planning aanlegfase

Tabel 5.1 geeft de kwetsbare (broed)periode van steenuil weer. In de periode februari tot en met juli worden er binnen 50 meter afstand van de huidige nestlocatie geen versturende werkzaamheden uitgevoerd. Deze afstand is bepaald op basis van expert judgement en de reeds aanwezige verstoring rond de nestkast. Inpandige werkzaamheden of werkzaamheden die kort duren en geen plotse harde geluiden of bewegingen veroorzaken kunnen wel plaatsvinden.

Tabel 5.5.1 Kwetsbare periode voor steenuil (groen = niet kwetsbaar, oranje = kwetsbaar, rood = niet werken binnen 50 meter afstand tot nestkast, of pas na tijdig ongeschikt gemaakt te hebben of het uitvoeren van aanvullende controle (BIJ12, 2017)

Soort	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
Steenuil	Yellow	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow

5.5 Algemene broedvogels

Tijdens de quickscan zijn enkele nestkasten voor broedvogels aangetroffen aan een schuur aan de westkant van het plangebied (zie figuur 2.2). Gezien de grootte en vorm van de kasten en de ophanglocatie gaat het hier waarschijnlijk om nestkasten voor algemenere soorten zoals koolmees en pimpelmees. In bomen en struiken aan de randen van het plangebied kunnen diverse soorten zoals houtduif en merel gaan broeden. In de weide in het plangebied is de kans op een broedende vogel klein. Er zijn geen bomen of struiken aanwezig en de percelen zijn te klein en omsloten door hoger opgaand groen om in geschikt broedhabitat voor akker- en/of weidevogels te voorzien. Bij werkzaamheden in het broedseizoen (globaal de periode maart tot en met augustus) dient een broedvogelcontrole door een ter zake kundige ecooloog te worden uitgevoerd om de effecten op de nestkasten te kunnen bepalen. Afhankelijk van het wel of niet aantreffen van een broedgeval moet de deskundig ecooloog over de verdere voortgang van de werkzaamheden een beslissing nemen en/of passende maatregelen voorschrijven. Het afschermen van nestlocaties met zichtdichte hekken is meestal voldoende om verstoring met wezenlijke invloed te voorkomen.

5.6 Ecologische begeleiding

De werkzaamheden worden onder ecologische begeleiding uitgevoerd. Zo is een ter zake kundige ecooloog aanwezig bij het plaatsen van de zichtdichte schermen voor rond de bestaande nestkast van steenuil. Ook vindt er een ecologische controle plaats van het plangebied voor de start van de werkzaamheden. De ecooloog geeft na de controle de locatie vrij wanneer er geen broedgevallen van vogels aanwezig zijn en de bouwlocatie voldoende afgeschermd is om verstoring op de aanwezige nestkast van steenuil te voorkomen.

Van alle momenten dat er ecologische begeleiding plaatsvindt, vindt verslaglegging plaats in een logboek. De verslaglegging bevat tenminste de volgende gegevens:

- Datum en tijdstip
- Namen van de betrokken deskundigen
- Klimatologische omstandigheden (indien van toepassing)
- De uitgevoerde werkzaamheden
- Eventuele bijzonderheden

Het logboek is (digitaal) op locatie aanwezig en kan getoond worden aan bevoegde instanties.

6 Staat van instandhouding en geschiktheid omgeving

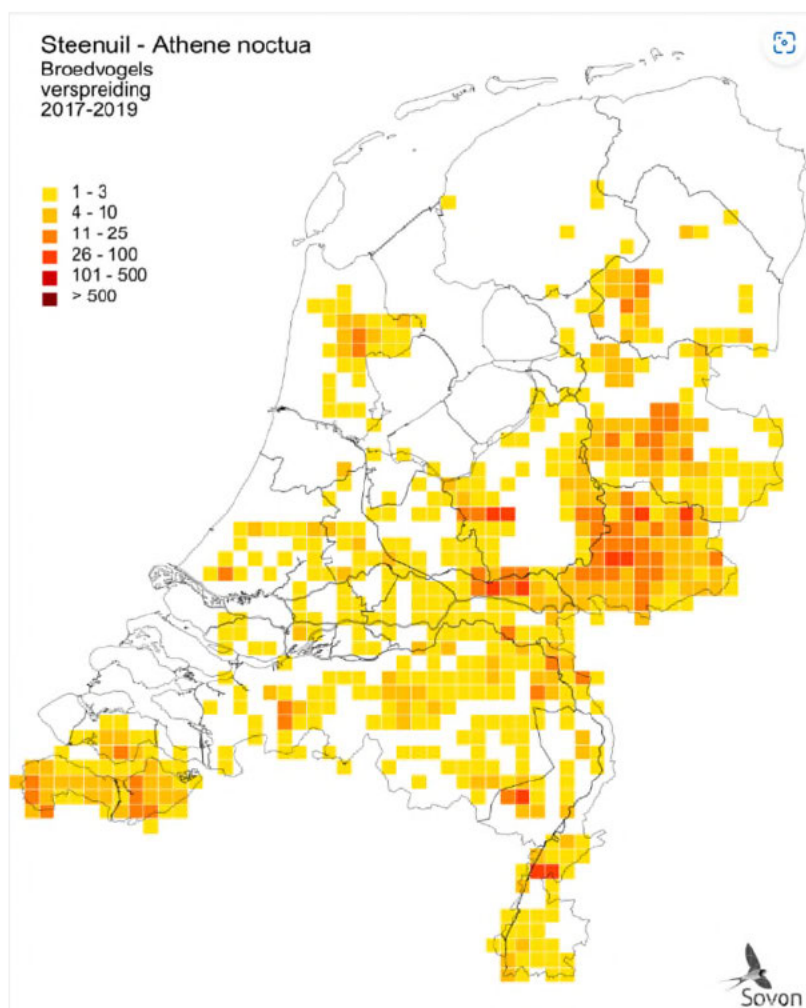
6.1 Algemeen

In dit hoofdstuk zijn de resultaten uit het soortgericht onderzoek en de effectbeoordeling geplaatst in de context van de ecologie van de soort en de staat van instandhouding op lokaal, regionaal en nationaal niveau. Het onderzoek betreft uitsluitend de weergave van de situatie binnen en rond het plangebied.

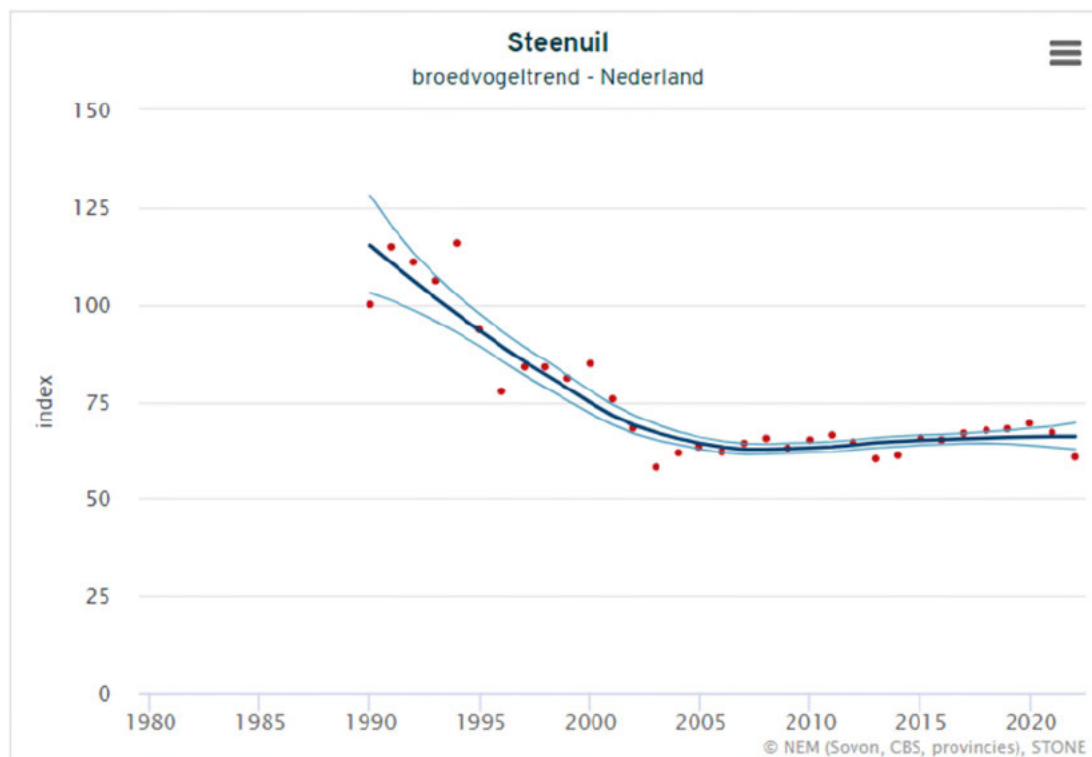
Om de staat van instandhouding van steenuil en de effecten hierop door het voornemen te bepalen, is hieronder eerst gekeken naar de nationale en lokale staat van instandhouding. Daarna is gekeken naar de aanwezigheid van potentiële verblijfplaatsen en leefgebieden in de omgeving van het plangebied. Zo ontstaat een compleet beeld van het effect.

6.2 Nationaal

De Nederlandse populatieomvang van steenuil wordt door Sovon geschat op 8000 tot 9500 broedparen. Voor Gelderland worden de aantallen geschat op 2850 - 3400 broedparen. In figuur 6.1 zijn de verspreidingsgegevens van steenuil als broedvogel weergegeven. Uit de kaart blijkt dat steenuil verspreid voorkomt over het grootste deel van Nederland, met de grootste verspreiding op de zandgronden en in de laagveengebieden. De verspreidingstrend van steenuil wordt door de Sovon over een langjarige periode ingeschat als matig ongunstig. De nationale populatietrend wordt ingeschat als zeer ongunstig.

Figuur 6.1 Verspreiding van (mogelijke) broedgevallen van steenuil over Nederland in de periode 2017 – 2019 (Sovon 2023)

Figuur 6.2 De trend van steenuil als broedvogel in Nederland (Sovon (2023))

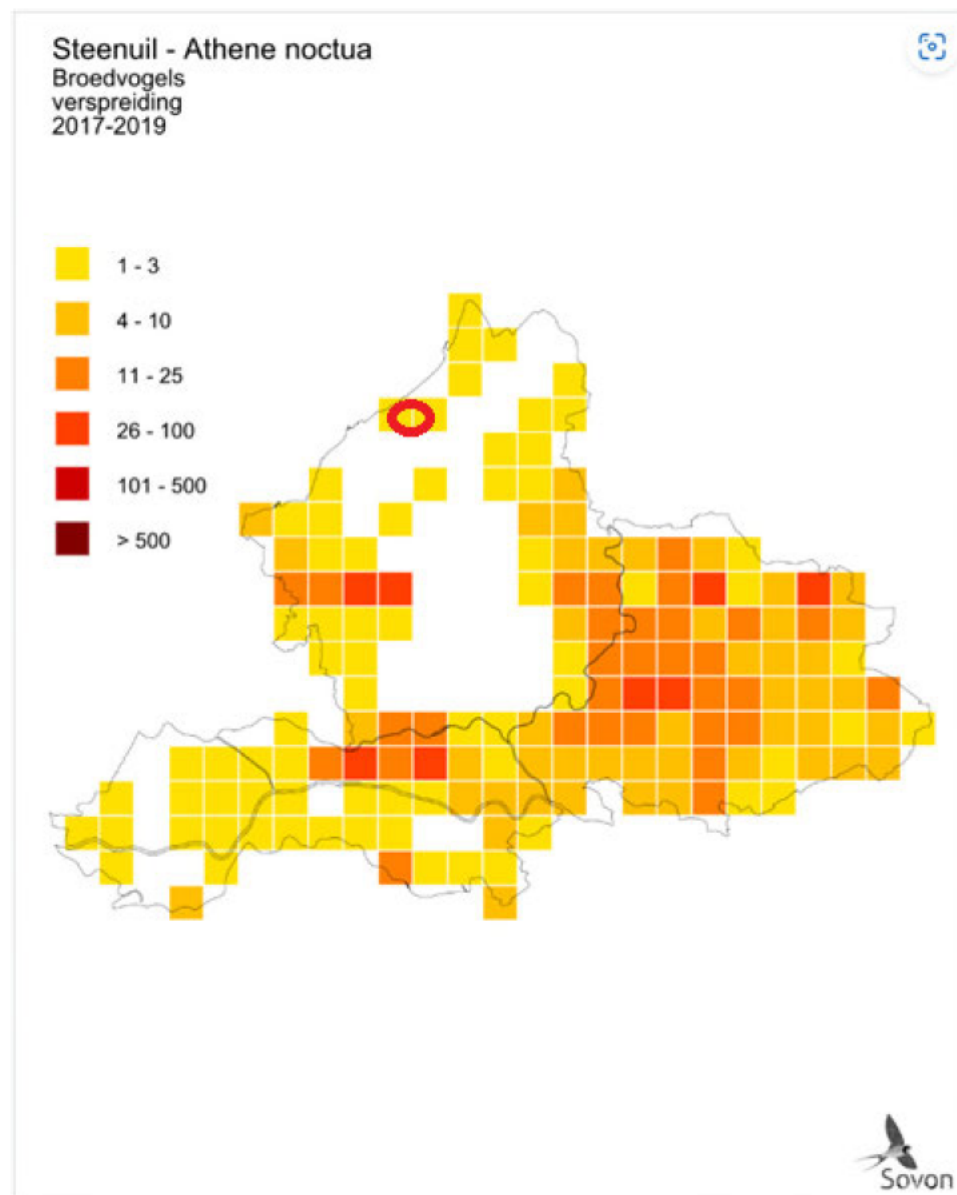
Tabel 6.1 Beoordeling staat van instandhouding van steenuil in Nederland

Beoordeling staat van instandhouding				
Populatie	Verspreiding	Leefgebied	Toekomst	Eindoordeel
Zeer ongunstig	Matig ongunstig	Zeer ongunstig	Matig ongunstig	Zeer ongunstig

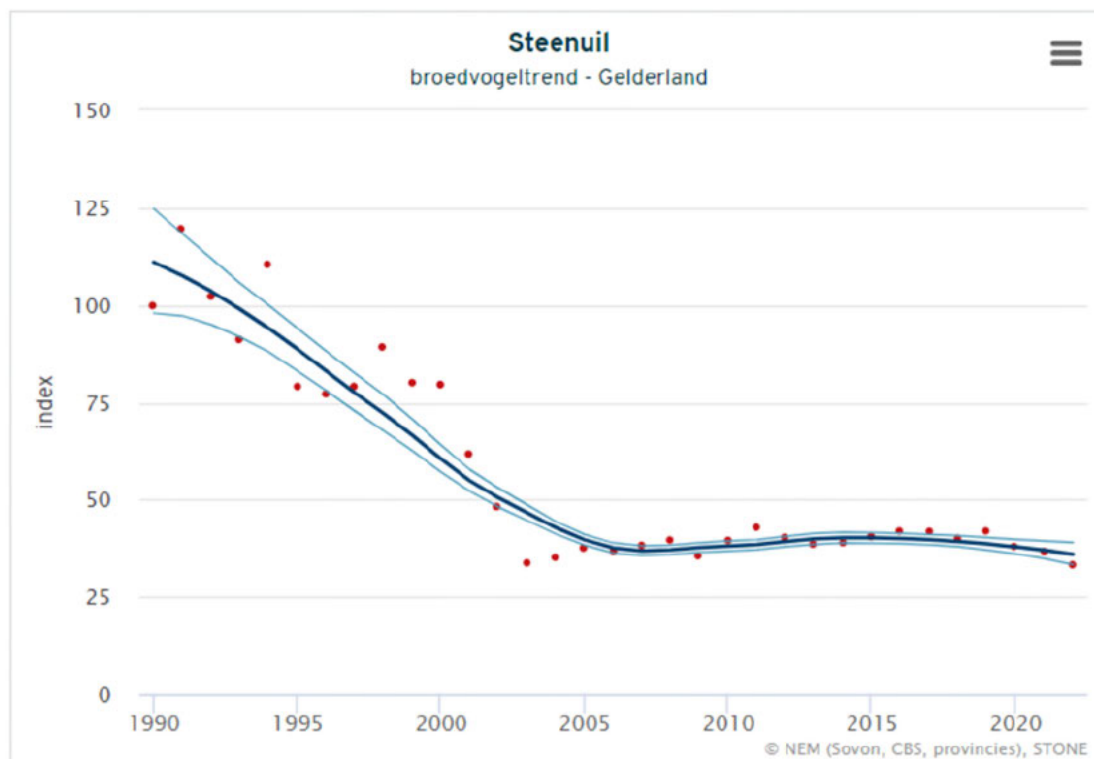
6.3 Regionaal

Sovon heeft op regionaal (provinciaal) niveau de staat van instandhouding bepaald (Sovon, 2019). In figuur 6.3 is de regionale verspreiding van steenuil als broedvogel in Gelderland te zien.

Het eindoordeel van de provincie Gelderland is dat de provinciale staat van instandhouding van steenuil als ongunstig wordt beoordeeld. De Gelderse populatie steenuilen bedraagt 36 % van de landelijke populatie. In Gelderland is dus een groot deel van de landelijke populatie steenuilen aanwezig. Dit wordt aangetoond met recente broedgegevens van steenuil in Gelderland. De landelijke trend (figuur 6.2) laat geen significante aantalsverandering zien over de laatste 12 jaar. De Gelderse trend laat eenzelfde beeld zien (figuur 6.4).

Figuur 6.3 Verspreiding van mogelijke broedlocaties van steenuil in Gelderland (Sovon 2023). Het plangebied is met een rode cirkel aangegeven.

Figuur 6.4 De trend van steenuil als broedvogel in Gelderland (Sovon, 2023)

6.4 Lokaal

Als het gaat om de lokale staat van instandhouding, dan moet die bepaald worden op basis van de gegevens die zijn verzameld bij de uitgevoerde onderzoeken (zie H3). Hoewel de gegevens onvoldoende zijn om een echte inschatting te kunnen maken, is het gelet op de gegevens op nationaal en regionaal niveau, aannemelijk dat de staat van instandhouding lokaal niet wezenlijk zal afwijken. Belangrijkste is dat het voornemen niet zorgt voor een (verdere) verslechtering van de staat van instandhouding. Het voornemen is enkel van invloed op één nestlocatie en maar een klein deel van de functionele leefomgeving. Bij het voornemen worden voldoende alternatieve nestkasten aangeboden. Daarnaast is het te verwijderen leefgebied slechts een klein onderdeel van een veel groter leefgebied in de omgeving van het plangebied waar geen andere territoria van steenuilen aanwezig zijn. Uitvoering van de beoogde ontwikkeling heeft zodoende geen negatief effect op de huidige staat van instandhouding van steenuil. Zowel op landelijk, regionaal en lokaal niveau.

7 Wettelijk belang en alternatieven

7.1 Algemeen

In dit hoofdstuk is aangegeven welk wettelijk belang aan de ontheffingsaanvraag ten grondslag ligt. Ook is in een alternatievenafweging onderbouwd dat er geen reëel alternatief is dat gunstiger uitpakt voor steenuil en hetzelfde resultaat behaalt.

7.2 Wettelijk belang

7.2.1 Toepasbare wettelijke belangen

Steenuilen zijn beschermd onder de Europese Vogelrichtlijn artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. De ontheffingsgrond voor deze aanvraag betreft de volksgezondheid in relatie tot de noodzaak tot het verbeteren van de landelijke en regionale woonbehoefte.

Iedereen in Nederland moet in een huis kunnen wonen. Wonen is voor iedereen een noodzakelijke basis in zijn of haar leven. Door diverse redenen is er in Nederland een groot tekort ontstaan. Hierdoor moeten mensen lang wachten op een huis. Starters komen in de knel omdat ze geen betaalbaar huis kunnen vinden. De doorstroming stopt, waardoor ouderen hun woningen niet doorgeven aan de jongere generatie bij gebrek aan passende woningen. De schaarste heeft een prijsopdrijvend effect. Noodgedwongen levensbeslissingen worden uitgesteld. Doorstroom vanuit zorgorganisaties stuit op lange wachtlijsten. Voor kwetsbare mensen met psychische problematiek stagneert hun herstel. Het aantal dak- en thuislozen verdubbelde in de afgelopen tien jaar (Actieagenda Wonen, 2021).

Voor het kabinet heeft volkshuisvesting prioriteit. Door de enorme schaarste is een eerlijker verdeling van de woonruimte gewenst. Het kabinet hoopt met meer regie en tempo de woningbouw in de huidige kabinetsperiode te verhogen naar 100.000 woningen per jaar (Rijksoverheid, 2022).

Als overheden staan Rijk, Provincies, Regio en gemeenten gezamenlijk voor een urgente woningbouwopgave met de corporaties en marktpartijen als belangrijke partners om tot uitvoering te komen. Er zijn onvoldoende woningen en de vraag stijgt. Met de Nationale Woon- en Bouwagenda (programma Woningbouw) zet de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) in op de bouw van 900.000 woningen tot en met 2030. Het streven is dat ten minste twee derde van deze nieuwbouwwoningen betaalbaar is. Voor die betaalbaarheidsdoelstelling is nationaal de bouw van 250.000 sociale corporatiewoningen en 350.000 woningen in middensegment nodig. In de Nationale Prestatieafspraken tussen de corporaties, VNG, Woonbond en het Rijk is reeds vastgelegd dat de corporaties 250.000 woningen in de sociale huursector en 50.000 midden huurwoningen zullen realiseren tot en met 2030. Het is cruciaal dat de corporaties voldoende in positie worden gebracht om deze opgave te kunnen realiseren.

Bovengenoemde problemen en de aanpak vanuit de Rijksoverheid gelden voor heel Nederland. Ook in de gemeente Nunspeet moet gewerkt worden aan een oplossing van deze problemen. Om de woningbehoefte in de gemeente te onderzoeken, heeft onderzoeksbureau Atrivé de woonvisie 'Goed wonen in de gemeente Nunspeet' opgesteld. Deze gemeentelijke woonvisie is in februari 2020 vastgesteld.

De conclusie uit de woonvisie is dat er nog steeds sprake is van druk op de woningmarkt in deze regio, ondanks het feit dat de gemeente de afgelopen jaren de woningbouwproductie fors heeft verhoogd. Dit blijkt uit de fors stijgende koop- en huurprijzen van zowel bestaande als nieuwbouwwoningen de afgelopen jaren. Het aantal huishoudens neemt toe en er is sprake van een inhaalvraag als gevolg van de huidige krapte in de markt. Naast de natuurlijke groei van het aantal huishoudens komt nog het woningtekort van starters en spoedzoekers.

In de woonvisie is de woonopgave vertaald naar drie ambities die overgenomen zijn in deze visie:

1. **Betaalbare en passende woningen voor de lokale behoefte.** De gemeente wil dat alle inwoners van Nunspeet zo passend mogelijk wonen en dat onze gemeente levendig blijft. Daarvoor is een uitbreiding van onze woningvoorraad nodig. Voor starters en senioren wordt de grootste urgentie gezien. Dit vraagt voor starters om meer betaalbare woningen: sociale huur en betaalbare koop.
2. **Een duurzaam huis.** In het coalitieakkoord van Nunspeet zijn landelijke ambities en normen voor verduurzaming vertaald naar het wonen in Nunspeet. De gemeente wil een duurzame woningvoorraad die zich kenmerkt door groen en zuinig energieverbruik, dan wel energieneutraliteit.
3. **Zorgzame en inclusieve wijken.** In de gemeente Nunspeet wordt goed wonen voor mensen met een zorgbehoefte mogelijk gemaakt. Dat vraagt om een integrale benadering van wonen, welzijn en zorg, samenwerking, mogelijkheden voor ontmoeting en geschikte woonvormen op de juiste plek. Mensen moeten zo veel mogelijk een wooncarrière in de eigen omgeving kunnen maken, zodat mensen goed wonen in een omgeving waar ze zich thuis voelen en waar zij een netwerk hebben of kunnen opbouwen.

Het bouwen van woningen in de gemeente Nunspeet is onderdeel van de Woondeal Regio Noord-Veluwe. Alle partners die meedoen in deze Woondeal (gemeenten, corporaties, provincie en Rijk) hebben de ambitie om de opgaven op de woningmarkt het hoofd te bieden. Deze Woondeal wordt echter wel gesloten in een complexe en onzekere tijd; bouwers en ontwikkelaars hebben te kampen met oplopende bouwkosten en capaciteitsproblemen terwijl uitdagingen op het gebied van stikstof, netcapaciteit, water en mobiliteit vragen om het maken van scherpe keuzes. Juist vanwege deze omstandigheden is het zo belangrijk dat we ons samen sterk maken en via langjarig commitment de schouders er onder zetten. Versnelling en verhoging van de bouwproductie vraagt naast regie van Rijk en provincie nauwe samenwerking met gemeenten en denken in kansen en oplossingen. Dit vraagt visie, creativiteit, draagvlak, durf en daadkracht waarbij corporaties de positie hebben van een vanzelfsprekende samenwerkingspartner.

Als regio wordt ingezet op een bouwopgave van ruim 12.500 woningen verspreid over de zeven gemeenten Elburg, Ermelo, Harderwijk, Hattern, Nunspeet, Oldebroek en Putten. Een opgave met onderliggende locaties en met voldoende financiële slagkracht bij de corporaties voor de invulling van de sociale huur binnen de totale woningopgave. In tabel 7.1 is te zien hoeveel woningen per gemeente worden gerealiseerd en in tabel 7.2 zijn de getallen voor de gemeente Nunspeet weergegeven.

Tabel 7.1: Te realiseren woningen per gemeente binnen de Woondeal Regio Noord-Veluwe

	Te realiseren woningen bruto	Betaalbaarheid				Woningen door woningcorporaties
		Sociale huur	Middenhuur	Betaalbare koop	Betaalbaarheid totaal	
Elburg	764	236	44	243	523	225
Ermelo	1.508	505	126	232	863	238
Harderwijk	5.557	1.386	819	1.590	3.465	1.331
Hattern	1.134	486	88	198	772	534
Nunspeet	1.380	374	32	398	804	250
Oldebroek	994	283	62	168	513	200
Putten	1.403	389	53	585	1.027	381
Totaal	12.740	3.659	1.214	3.414	8.287	3.159
		29%	10%	27%	65%	25%

Tabel 7.2 Te realiseren woning in gemeente Nunspeet

Nunspeet	Realisatie woningen bruto	Sloop	Realisatie woningen netto	Totale plancapaciteit	Harde plancapaciteit
2022	111	0	111	111	
2023	358	0	358	358	
2024	277	0	277	277	
2025	124	0	124	124	
2026	100	0	100	100	
2027	100	0	100	100	
2028	100	0	100	100	
2029	100	0	100	100	
2030	110	0	110	110	
Totaal	1.380	0	1.380	1.380	
	100%	0%	100%	100%	xx%

Nunspeet	Sociale huur totaal	Sociale huur corporaties	Middenhuur totaal	Middenhuur corporaties	Betaalbare koop	Betaalbaar totaal
2022	53	0	0	0	0	53
2023	71	51	32	0	123	226
2024	10	0	0	0	84	94
2025	40	34	0	0	38	78
2026	40	33	0	0	30	70
2027	40	33	0	0	30	70
2028	40	33	0	0	30	70
2029	40	33	0	0	30	70
2030	40	33	0	0	33	73
Totaal	374	250	32	0	398	804
1380	27%	18%	2%	0%	29%	58%

De beoogde ontwikkeling speelt hier met het woningbouwprogramma op in en voorziet in een relatief groot aantal woningen. Het gaat om:

- 10 rug-aan-rugwoningen (of ander soort woningcomplex) in sociale huur
- 12 starterswoningen
- 9 levensloopbestendige woningen
- 6 twee-onder-eenkapwoningen

Het plaatsen van deze woningen voorziet in twee van de drie ambities van de gemeente Nunspeet, namelijk het creëren van betaalbare en passende woningen voor de lokale behoefte en het creëren van zorgzame en inclusieve wijken.

Het verminderen van het woningtekort draagt bij aan het verminderen van de vele problemen die mensen ervaren die hierboven beschreven zijn. Door de realisatie van relatief goedkope woningen kan de doorstroming van woningen bevorderen en starters op de woningmarkt helpen. Uiteindelijk zal de beoogde ontwikkeling een positief effect hebben op de inwoners van Hulshorst en omgeving en draagt het bij aan een eerste levensbehoefte.

7.3 Alternatieven

Een ontwikkeling dient conform de Wet natuurbescherming onderworpen te worden aan een alternatievenoverweging. Deze moet antwoord geven op de vraag of de ontwikkeling op een alternatieve locatie, werkwijze of planning uitgevoerd kan worden, wat gunstiger uitpakt voor de aanwezige beschermde soorten. Uit de alternatievenafweging moet blijken dat er geen reëel alternatief ten aanzien van de locatie, inrichting, werkwijze of planning mogelijk is, die gunstiger uitpakt voor steenuil.

7.3.1 Inrichting

Het plangebied wordt nu ingericht als woonwijk met verschillende soorten woningen, parkeerplaatsen, voetpaden en wegen voor langzaam verkeer en een groene structuur met waterberging, bomen/struiken en speelplaatsen voor kinderen. De functie natuur is in deze woonwijk niet als aparte functie meegenomen. Om de wijk groener te maken en tegelijk leefgebied te creëren voor steenuil zou een smalle bufferzone gecreëerd kunnen worden tussen de nestlocatie en de nieuwe woonwijk waarin steenuil optimaal kan foerageren. Aan de rand van dit foerageergebied zou dan een dichte haag moeten worden geplant die het foerageergebied afschermt van de woonwijk en de nestlocatie.

Om dit voor elkaar te krijgen dient een groot gedeelte van de westkant van het plangebied te worden ingericht als foerageergebied, waarbij een aantal toekomstige bewoners hun tuin zou verliezen en een deel van de parkeergelegenheden niet wordt gerealiseerd. Een deel van de woningen is hierdoor niet aantrekkelijk voor potentiële kopers. Alle ruimte die nu beschikbaar is, is nodig om de wijk op een duurzame en aantrekkelijke manier te kunnen bouwen. Een smallere strook zou niet geschikt zijn voor steenuil om te foerageren.

7.3.2 Locatie

Hulshorst is een klein dorp dat aan alle kanten grenst aan landelijk gebied met akkers en grasland, omgeven door bomenrijen, heggen en bosschages. Aan de oost- en zuidkant gaan deze akkers en graslanden geleidelijk over in bossen die vallen onder het Natura 2000-gebied Veluwe.

Weversweg fase 2 sluit aan op het eerder gerealiseerde project Weversweg fase 1. De kleinschalige nieuwbouwwijk heeft een groen karakter en wordt omsloten door reeds bestaand bebouwing. Planologisch gezien is deze locatie het meest geschikt voor de uitbreiding van Hulshorst.

Ten noorden van de Harderwijkerweg wordt over het algemeen terughoudend omgegaan met nieuwbouw, dit mede gezien de door de provincie Gelderland aangewezen strook met 'waardevol open gebied'. In de Omgevingsvisie van de gemeente Nunspeet is als ambitie vastgelegd dat de toegankelijkheid van en de zichtrelatie met het landgoed Groeneveld verbeterd moet worden. Dit zorgt er voor dat diverse percelen rondom landgoed Groeneveld niet geschikt zijn voor de realisatie van een nieuwbouwwijk. Ten zuiden van het plangebied Weversweg is (grootschalige) nieuwbouw niet gewenst door de aanwezigheid van de Hulshorster Enk en het Natura-2000 gebied 'de Veluwe'.

Het gebied dat overblijft voor de realisatie van een nieuwbouwwijk is een smalle strook ten zuiden van de Harderwijkerweg tegen de dorpskern aan. Dit gebied is dan ook in diverse beleidsstukken van de Gemeente Nunspeet (onder andere de Omgevingsvisie 2030 en het Landschappelijk ontwikkelingsplan 2005) aangemerkt voor woningbouw.

Op andere alternatieve locaties in het akker- en grasland ten noorden, oosten en zuiden van het plangebied mag redelijkerwijs aangenomen worden dat eveneens beschermde natuurwaarden aanwezig zijn. Zo zijn hier onder andere verschillende territoria van steenuilen aanwezig en kunnen vleermuizen, hazelwormen, boommarters en eekhoorns aanwezig zijn. Een alternatieve locatie heeft als netto resultaat dan ook geen gunstiger effect op beschermde soorten.

In januari 2005 is hierom een startnotitie geschreven voor de ontwikkeling van woningbouw ten westen van de Weversweg in Hulshorst. Het doel hiervan was te kunnen voorzien in de groeiende woningbehoefte van Hulshorst. Het plangebied was oorspronkelijk circa 3,5 hectare maar is later bijgesteld naar 2,4 ha (zie toelichting in volgende alinea) - en werd mede begrensd door het Molenpad en de Harderwijkerweg. In eerste instantie werd uitgegaan van circa 40 woningen. Dit is later bijgesteld naar circa 50 woningen welke gefaseerd in vijf jaar werden opgeleverd. De te ontwikkelen gronden waren in eigendom van de gemeente Nunspeet.

In 2008 is archeologisch onderzoek gedaan in het te ontwikkelen gebied. Destijds zijn bewoningssporen aangetroffen uit de middeleeuwen, waaronder een fundering van een boerderij. Het advies destijds was om het westelijk en zuidelijk deel van de 3,5 ha - met een oppervlakte van circa 1,1 hectare - vlakdekkend te onderzoeken. Uiteindelijk is alleen de westelijke punt aan de Klarenweg onderzocht en is besloten vooralsnog af te zien van woningbouwplannen op die 1,1 ha.

Eind januari 2021 zijn de archeologische inzichten, na een nadere beschouwing en overleg met de regio-archeoloog verduidelijkt. Het was niet meer noodzakelijk om het gehele gebied van 1,1 ha vlakdekkend te onderzoeken, wanneer strategisch te werk wordt gegaan vanuit de in 2008 aangetroffen boerderijfundering om zo het boeren erf in kaart te kunnen brengen.

Hierdoor moet ongeveer 2.500 m² onderzocht worden. Hieraan verbonden kosten bedragen maximaal € 50.000,- Met deze nieuwe inzichten is de locatie van 1,1 ha interessant genoeg voor een onderzoek naar mogelijkheden voor woningbouw.

Op diverse kaarten die opgenomen zijn in het bestemmingsplan Weversweg - Hulshorst is te zien dat het plangebied reeds in dit bestemmingsplan in beeld was. Door bovengenoemde oorzaken is destijds besloten het deel van het plangebied dat nu in het bestemmingsplan Weversweg fase 2 wordt meegenomen op dat moment niet te ontwikkelen.

7.3.3 Werkwijze

Door het nemen van mitigerende maatregelen (hoofdstuk 5) en deze te faseren in het project is de werkwijze volledig afgestemd op steenuil. Er is geen alternatieve werkwijze die gunstiger uitpakt voor steenuil. Zoals eerder beschreven in hoofdstuk 5 is getracht dichtbij Klarenweg 9 te compensatie voor steenuil te treffen. Dit is niet mogelijk doordat perceeleigenaren niet willen meewerken. Door in de omgeving langs de randen van het huidige territorium gebied te optimaliseren en nestkasten aan te bieden betreft dit een reëel alternatief, die ook voor steenuil gunstig uitpakt.

7.3.4 Planning

Er wordt rekening gehouden met voldoende gewenningsperiode voor de alternatieve verblijfplaatsen. De werkzaamheden worden aangepast op basis van de meest kwetsbare periode voor steenuil. Er is geen planning die gunstiger uitpakt voor de aanwezige beschermde soorten.

8 Literatuur

TAUW bv. (2023a, juli). Natuurtoets woningbouwlocatie Weversweg fase 2 te Hulshorst in Gelderland; QuickScan in het kader van de Wet natuurbescherming. TAUW-rapport met kenmerk R001-1287995RJG-V03-kst-NL

TAUW bv. (2023b, juli). Nader onderzoek steenuil en kerkuil; Aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming onderdeel Soortenbescherming. TAUW-rapport met kenmerk R002 1287995RJG-V02-kst-NL

BIJ12, 2017. Kennisdocument Steenuil. *Athene noctua*. Versie 1.0, juli 2017

Provincie Gelderland, 2018. De staat van instandhouding - Factsheets voor 25 soorten in Gelderland. Provincie Gelderland, 16 mei 2018.

Actieagenda Wonen, 2021. Samen werken aan goed wonen, d.d. 17 februari 2021.

Rijksoverheid, 2022. Nieuwsbericht op internet: 'Meer regie op Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening', d.d. 14 februari 2022.

Geraadpleegde websites:

www.verspreidingatlas.nl

www.sovon.nl

Bijlage 1**Natuurtoets**

Natuurtoets woningbouwlocatie Weversweg fase 2 te Hulshorst in Gelderland

Quickscan in het kader van de Wet natuurbescherming

11 juli 2023

Kenmerk R001-1287995RJG-V03-kst-NL

Verantwoording

Titel	
Opdrachtgever	Gemeente Nunspeet
Projectleider	[REDACTED]
Auteurs	[REDACTED]
Tweede lezer	[REDACTED]
Uitvoering meet- en inspectiewerk	[REDACTED]
Projectnummer	1287995
Aantal pagina's	23
Datum	11 juli 2023
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vr jgegeven.

Colofon

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
T +31 57 06 99 91 1
E info.deventer@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	Doel	5
1.2	Wettelijk kader	5
1.3	Te beschouwen natuurwet- en regelgeving	5
1.4	TAUW en biodiversiteit	7
1.5	Kwaliteit	7
2	Huidige situatie en beoogde ontwikkeling	8
2.1	Huidige situatie	8
2.2	Beoogde ontwikkeling	9
2.3	Uitgangspunten werkzaamheden en toetsing	10
3	Soortenbescherming	11
3.1	Beschermingsregime en bepalingen	11
3.2	Vrijstellingen	11
3.3	Zorgplicht	12
3.4	Werkwijze	12
3.5	Literatuuronderzoek	13
3.6	Toetsing beschermde soorten	14
3.6.1	Flora	14
3.6.2	Grondgebonden zoogdieren	14
3.6.3	Vleermuizen	15
3.6.4	Vogels	16
3.6.5	Amfibieën	18
3.6.6	Overige ongewervelden	18
4	Conclusies en aanbevelingen	19
4.1	Aanleiding en doel	19
4.2	Relevante natuurwet- en regelgeving	19
4.3	Conclusies toetsing	19
4.3.1	Natura 2000-gebieden	19
4.3.2	Soortenbescherming	19
4.4	Consequenties planvorming en uitvoering	20

4.5	Aanbevelingen en kansen biodiversiteit	20
5	Literatuur	23

1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft het doel van de toetsing, de relevante natuurwet- en regelgeving en de wijze van kwaliteitsborging.

1.1 Doel

In opdracht van de Gemeente Nunspeet heeft TAUW onderzoek gedaan naar de consequenties van de geldende natuurwet- en regelgeving voor de ontwikkeling van een nieuwe woonwijk in Hulshorst. Het betreft woningbouwlocatie Weversweg fase 2. De beoogde ontwikkeling kan alleen doorgaan als deze niet in strijd is met de natuurwet- en regelgeving, of als de benodigde vergunningen worden afgegeven en/of ontheffingen kunnen worden verleend.

In deze rapportage volgt het antwoord op de volgende vragen:

- Welke natuurwet- en regelgeving is van belang?
- In hoeverre is de beoogde ontwikkeling strijdig met de geldende natuurwet- en regelgeving?
- Zijn maatregelen en/of een vergunning/ontheffing/melding nodig?
- Wat betekent dit voor de verdere planvorming en uitvoering?

1.2 Wettelijk kader

De Wet natuurbescherming (Wnb) is het wettelijke stelsel voor bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten (flora en fauna) en houtopstanden. Het beschermingsregime gaat uit van het 'nee, tenzij-principe'. Dit betekent dat de genoemde verbodsbepalingen in de Wnb altijd gelden. Het afwijken hiervan is alleen onder voorwaarden toegestaan. Gedeputeerde Staten (GS) van de provincie Gelderland is het bevoegd gezag voor het verlenen van toestemming door middel van een vergunning of ontheffing. Provinciale Staten (PS) van de provincie Gelderland kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van verbodsbepalingen met betrekking tot beschermde soorten. Naast de Wnb geldt vanuit provinciale ruimtelijke beleidsregels ook regelgeving met betrekking tot beschermde gebieden zoals het Natuurnetwerk Nederland (hierna: NNN).

1.3 Te beschouwen natuurwet- en regelgeving

Natura 2000-gebieden

In Nederland zijn 158 gebieden aangewezen als Natura 2000-gebied, beschermd vanuit de Europese Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijn; van nog eens drie gebieden is de aanwijzing nog in procedure. Het plangebied ligt niet in Natura 2000-gebied. Effecten op Natura 2000-gebieden als gevolg van oppervlakteverlies en/of versnippering zijn uitgesloten. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Veluwe' ligt op circa 645 meter ten zuidoosten van het plangebied. Andere Natura 2000-gebieden liggen op meer dan 3 kilometer van het plangebied. Gezien de aard en omvang van de beoogde ontwikkeling en de afstand tot het plangebied zijn effecten in Natura 2000-gebieden als gevolg van storingsfactoren uitgesloten, met uitzondering van mogelijke effecten als gevolg van stikstofdepositie.

Het is op voorhand niet uitgesloten dat de beoogde ontwikkeling leidt tot effecten in Natura 2000-gebied als gevolg van stikstofdepositie. Zowel tijdens de aanlegfase als tijdens de gebruiksfase is mogelijk sprake van stikstofuitstotende activiteiten. Zo wordt tijdens de aanlegfase mogelijk gebruik gemaakt van mobiele werktuigen en machines die stikstof doen uitstoten. En tijdens de gebruiksfase zijn nieuwe verkeersbewegingen van gemotoriseerd verkeer te verwachten door ingebruikname van woningen.

Voor zowel de aanleg- als de gebruiksfase is een AERIUS-berekening nodig om zekerheid te verkrijgen over de mogelijke effecten als gevolg van stikstofdepositie. Het bevoegd gezag kan hier om vragen.

Provinciaal beschermde gebieden

Natuurnetwerk Nederland

Veel natuurgebieden in Nederland zijn beschermd onder het NNN. Het NNN omvat bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden met als doel deze beter met elkaar en het omliggende gebied te verbinden. Provincies zijn verantwoordelijk voor het aanwijzen van de gebieden. Het Gelders Natuurnetwerk (GNN) is de provinciale uitwerking van het NNN in de provincie Gelderland. Het plangebied maakt geen deel uit van het GNN. Effecten op het GNN als gevolg van fysiek ruimtebeslag zijn uitgesloten.

Een toetsing van effecten op het GNN door ontwikkelingen die daarbuiten plaatsvinden (externe werking) is in provincie Gelderland niet van toepassing (provincie Gelderland, 2017). Toetsing van die effecten op het GNN is daarom niet noodzakelijk.

Overige provinciaal beschermde gebieden

In de provincie Gelderland zijn naast het NNN ook gebieden aangeduid en beschermd als Groene ontwikkelingszone, Weidevogelgebieden, Ganzenrustgebieden en Natte landnatuur. Het plangebied maakt geen deel uit van deze gebieden. Een toetsing van effecten vanwege externe werking is voor deze gebieden ook niet noodzakelijk. Een toetsing van effecten op deze gebieden is daarom niet aan de orde.

Houtopstanden

Bomenrijen langer dan 20 bomen en houtopstanden groter dan 10 are zijn beschermd, met enkele uitzonderingen. Dit heeft als doel het totale bosoppervlak in Nederland te behouden. Toetsing van eventuele effecten op beschermde houtopstanden is niet aan de orde, omdat er geen bomen worden gekapt.

Beschermde soorten

Onder de Wnb zijn diverse planten- en diersoorten specifiek beschermd en voor alle soorten geldt dat negatieve effecten zoveel mogelijk voorkomen moeten worden. Vanwege het mogelijk voorkomen van (beschermde) flora en fauna in en nabij het plangebied is een toetsing van eventuele effecten op beschermde soorten noodzakelijk.

1.4 TAUW en biodiversiteit

Voorop staat dat bij ontwikkelplannen rekening wordt gehouden met de vigerende natuurwet- en regelgeving. Daarnaast zijn in ieder project mogelijkheden om bij te dragen aan het versterken van de natuurlijke biodiversiteit. In het hoofdstuk 'Conclusies en aanbevelingen' zijn enkele bovenwettelijke maatregelen voorgedragen die binnen dit project kansen kunnen bieden voor natuur.

1.5 Kwaliteit

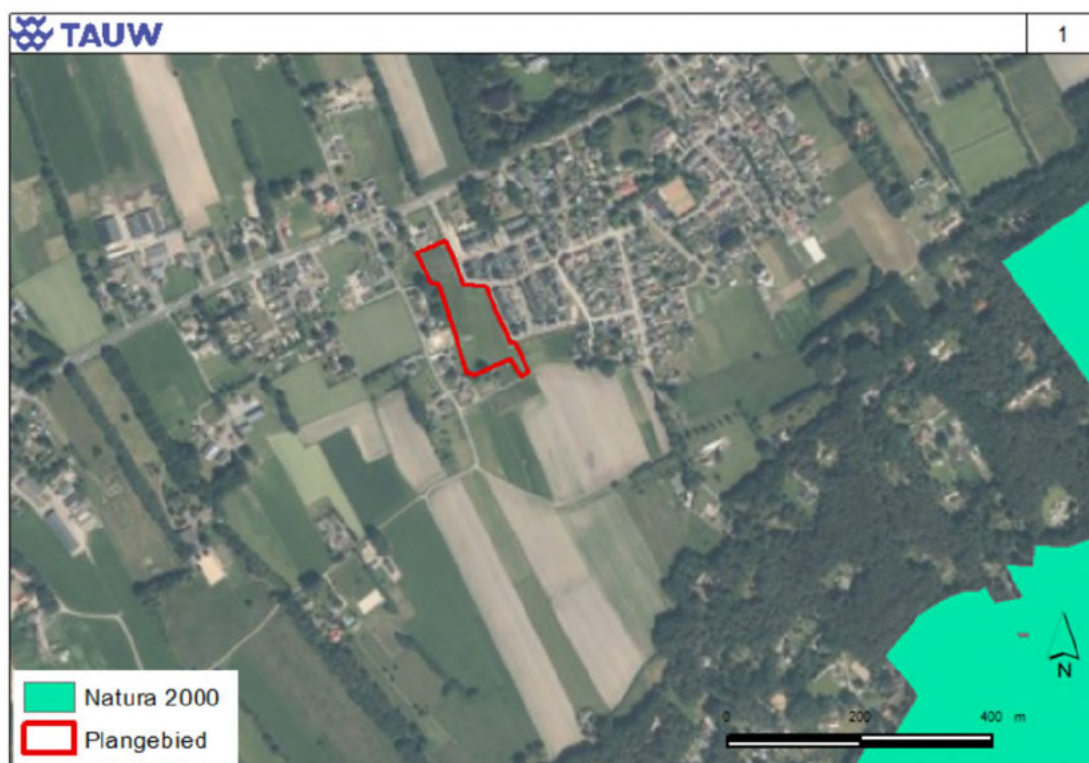
TAUW garandeert dat alle relevante beschermde gebieden en houtopstanden bij het ecologisch onderzoek zijn betrokken. Voor soortenbescherming is geen volledige zekerheid te geven over de aan- of afwezigheid van beschermde soorten. Dat komt doordat beschermde soorten soms in heel kleine aantallen voorkomen en in sommige jaren zelfs afwezig kunnen zijn. Door inzet van deskundige ecologen en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethodes wordt de kwaliteit van het onderzoek zoveel mogelijk gewaarborgd. Mede daarom is TAUW aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, een samenwerkingsverband van adviesbureaus die ecologisch advies geven en ecologisch onderzoek verrichten.

2 Huidige situatie en beoogde ontwikkeling

Dit hoofdstuk beschrijft de huidige situatie, de beoogde ontwikkeling en de uitgangspunten voor toetsing.

2.1 Huidige situatie

Figuur 2.1 toont de ligging van het plangebied. Het plangebied ligt tussen de Klarenweg, het Molenpad, Braambosch en de Harderwijkerweg te Hulshorst in Nunspeet in de provincie Gelderland. Figuur 2.2 geeft een sfeerimpressie van het gebied. Het plangebied heeft in het bestaande bestemmingsplan Weversweg Hulshorst (onherroepelijk vastgesteld op 5 januari 2010) een agrarische enkelbestemming en wordt gebruikt als grasland. Rondom het plangebied zijn woonerven met bestaande woningen, boerderijen en tuinen gesitueerd. Grenzend aan het plangebied staan enkele grote eiken en berken (vooral aan de west- en zuidkant), afgewisseld met kleinere bomen en struweel. Aan de westkant wordt het plangebied op enkele plekken begrenst door hoge heggen met daarachter hoge bomen. Aan een van deze bomen hangt een nestkast. Iets noordelijker hangen vogelhuisjes aan een schuurtje.

Figuur 2.1 De ligging van het plangebied en de ligging ten opzichte van Natura 2000-gebied 'Veluwe'

Figuur 2.2 Impressie van het plangebied. Het plangebied bestaat alleen uit gras. Aan de rand van het plangebied staan (hoge) bomen, heggen en struiken. Aan de westkant zijn een nestkast en vogelhuisjes opgehangen.

2.2 Beoogde ontwikkeling

Figuur 2.3 geeft de beoogde ontwikkeling in concept weer. De beoogde ontwikkeling voorziet in de bouw van 37 woningen. Er wordt een mix aan woningtypen voorzien, bestaande uit rug-aan-rug woningen, starterswoningen, levensloopbestendige woningen en twee-onder-één-kapwoningen. Gemotoriseerd verkeer wordt ontsloten via de Harderwijkerweg en er worden diverse ontsluitingen gerealiseerd voor fiets- en voetgangers om optimaal verbonden te zijn met de omgeving.

Figuur 2.3 De beoogde ontwikkeling als concept schetsontwerp

2.3 Uitgangspunten werkzaamheden en toetsing

De volgende uitgangspunten worden gehanteerd bij de toetsing in dit rapport:

- Er worden 37 grondgebonden nieuwbouwwoningen gerealiseerd
- Het kappen van bomen en struiken is geen onderdeel van het planvoornemen
- Er worden geen wateren of oevers van wateren gedempt

3 Soortenbescherming

Dit hoofdstuk beschrijft of het voorgenomen plan negatieve effecten heeft op beschermde flora en fauna en of vervolgstappen nodig zijn.

3.1 Beschermingsregime en bepalingen

Het onderdeel soortenbescherming onder de Wnb heeft bepalingen opgenomen voor de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten. Het gaat onder meer om soorten die in Nederland, maar soms ook in Europa in hun voortbestaan worden bedreigd. De Wnb kent 3 beschermingsregimes:

- Vogels: Het gaat hier om alle inheemse vogels in hun natuurlijk verspreidingsgebied. Ze zijn Europees beschermd via de Vogelrichtlijn
- Dieren en planten: Het gaat hier om inheemse dieren en planten, die zijn Europees beschermd via de Habitatrichtlijn en/of de verdragen van Bern en Bonn
- Nationale soorten: Het gaat hier om soorten, die niet onder de reikwijdte van de Vogel- of Habitatrichtlijn of de verdragen van Bern en Bonn vallen. Deze soorten zijn wel nationaal beschermd

Per beschermingsregime geldt een aantal verbodsbepalingen. Tabel 3.1 geeft een samenvatting van de verbodsbepalingen. Ze voorzien in de bescherming van verblijfplaatsen en de bescherming tegen verstorende invloeden. Gedeputeerde Staten van provincie Gelderland kan een ontheffing verlenen van de verboden zoals benoemd in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10. Dit kan alleen wanneer er sprake is van een geldend wettelijk belang, er geen reële alternatieven zijn en er geen effect is op de staat van instandhouding beschermde soorten.

3.2 Vrijstellingen

In de Wnb is een aantal algemene soorten amfibieën en zoogdieren landelijk beschermd onder de categorie 'Nationale soorten', zoals gewone pad, bruine kikker en konijn. Gedeputeerde Staten van provincie Gelderland heeft bij verordening deze soorten 'vrijgesteld' van de ontheffingsplicht (provincie Gelderland, 2017). Dit betekent dat voor deze soorten geen ontheffing nodig is voor werken gericht op ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en beheer en onderhoud. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht (zie paragraaf 3.3). Vrijgestelde soorten zijn niet meegenomen in deze toetsing.

Tabel 3.1 Verbodsbepalingen soortenbescherming onder de Wnb. VR = Vogelrichtlijn, HR = Habitatrichtlijn. Cijfers verwijzen naar de wetsartikelen

Beschermingsregime	Vogels - VR	Dieren - HR/ Bonn/Bern	Planten - HR/ Bonn/Bern	Dieren - nationaal	Planten - nationaal
Verbodsbepaling					
Dieren of planten:					
Doden of vangen	3.1.1	3.5.1		3.10.1.a	
Storen/verstoren	3.1.4 (tenzij 3.1.5)				
Plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen			3.5.5		3.10.1.c
Onder zich hebben of vervoeren	3.2.6	3.6.2	3.6.2		
Plaatsen:					
Vernielen, beschadigen of wegnemen nesten	3.1.2				
Beschadigen of vernielen rust- of voortplantingsplaatsen	3.1.2	3.5.4		3.10.1.b	
Eieren:					
Vernielen (VR: en beschadigen)	3.1.2	3.5.3			
Rapen	3.1.3	3.5.3			
Onder zich hebben	3.1.3				

3.3 Zorgplicht

De zorgplicht (Wnb, artikel 1.11) houdt in dat handelingen, die nadelige gevolgen kunnen hebben voor in het wild levende dieren en planten achterwege worden gelaten. De initiatiefnemer neemt de noodzakelijke maatregelen om negatieve gevolgen te voorkomen of zo veel mogelijk te beperken/ongedaan te maken. Het betreft alle in het wild levende dieren en planten. De zorgplicht dient onder meer als vangnet voor de bescherming van soorten waarvoor op grond van de Wnb geen specifiek verbod geldt. De zorgplicht is overal van toepassing, binnen en buiten beschermde gebieden.

Ten aanzien van de zorgplicht zijn de volgende maatregelen van toepassing:

- Werken in een vaste richting zodat in het plangebied aanwezige fauna kan vluchten. Fauna welke niet zelfstandig het plangebied kan verlaten dient op een veilige plaats buiten het plangebied geplaatst te worden

3.4 Werkwijze

De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten is bepaald aan de hand van de volgende gegevens:

- Regionale en landelijke verspreidingsatlassen en -data
- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), geraadpleegd op 26 september 2022
- [De Ecoviewer van TAUW](#)
- Een oriënterend veldbezoek op 27 september 2022

De ecooloog controleert tijdens het oriënterende veldbezoek of de locatie voldoet aan eisen die soorten aan hun leefomgeving stellen. Ook kijkt de ecooloog naar aanwijzingen van de aanwezigheid (zichtwaarnemingen en sporen van terreingebruik, zoals hollen, uitwerpselen, haren, prooi- of voedselresten).

3.5 Literatuuronderzoek

Tabel 3.2 geeft een overzicht van alle beschermde soorten die op basis van verspreidingsgegevens en biotoop mogelijk in (de omgeving van) het plangebied voorkomen.

Op basis van de afwezigheid van bos, heide en natuurlijke terreinen in het plangebied kunnen effecten op edelhert, wild zwijn, wolf, das, oehoe en beschermde reptielen en vlinders op voorhand worden uitgesloten. Vanwege de afwezigheid van open water in en nabij het plangebied worden de aanwezigheid van en negatieve effecten op beschermde soorten uit de volgende soort(groep)en eveneens op voorhand uitgesloten: bever, otter, waterspitsmuis, grote gele kwikstaart, alpenwatersalamander, poelkikker, kamsalamander, en beschermde vissen en libellen. Deze soortgroepen worden om die reden niet verder behandeld in deze rapportage.

Tabel 3.2 Beschermde soorten die op basis van verspreidingsgegevens en habitat mogelijk in (de omgeving van) het plangebied voorkomen

Soortgroep	Mogelijk aanwezige beschermde soorten
Flora	Wilde ridderspoor, grote leeuwenklauw, kleine schorseneer, veenbloembies, glad biggenkruid
Grondgebonden zoogdieren	Bever, boommarter, bunzing, damhert, das, edelhert, eekhoorn, hermelijn, otter, steenmarter, waterspitsmuis, wezel, wild zwijn, wolf
Vleermuizen	Baardvleermuis, bosvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis, watervleermuis
Vogels - jaarrond beschermde nesten	Steenuil, gierzwaluw, huismus, grote gele kwikstaart, kerkuil, oehoe, ooievaar, slechtvalk, boomvalk, buizerd, havik, ransuil, sperwer, wespandief
Vogels - jaarrond beschermd: afhankelijk van ecologische factoren	Blauwe reiger, boerenzwaluw, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, bosuil, draaihal, ekster, gekraagde roodstaart, glanskop, grauwe vliegenvanger, groene specht, grote bonte specht, huiszwaluw, ijsvogel, kleine bonte specht, koolmees, oeverzwaluw, pimpelmees, raaf, spreeuw, tapuit, torenvalk, zwarte kraai, zwarte mees, zwarte roodstaart, zwarte specht
Vogels – in gebruik zijnde nesten	Algemene vogels als houtduif en merel
Amfibieën	Alpenwatersalamander, heikikker, kamsalamander, poelkikker, rugstreeppad
Reptielen	Adder, gladde slang, hazelworm, levendbarende hagedis, ringslang, zandhagedis
Vissen	Beekprik
Vlinders	Bosparelmoevlinder, bruine eikenpage, gentiaanblauwtje, grote vos, grote vuurvinder, grote weerschijnvlinder, kommavinder, sleedoornpage
Libellen	Gevlekte witsnuitlibel, hoogveenglanslibel
Overige ongewervelden	Vliegend hert

3.6 Toetsing beschermde soorten

In de volgende paragrafen zijn de (mogelijke) effecten van de beoogde ontwikkeling op de in tabel 3.2 genoemde soorten beschreven.

3.6.1 Flora

Door de afwezigheid van akkers en ruderaal gronden in en om het plangebied is de aanwezigheid van wilde ridderspoor en grote leeuwenklauw uitgesloten. Door de afwezigheid van heide, hoogveen en andere schrale gronden kan het voorkomen van kleine schorseneer en veenbloembies worden uitgesloten.

Glad biggenkruid komt voor op zonnige, open locaties (pioniervegetaties), met een open, voedselarme en vooral stikstofarme grond. Door afwezigheid van open pioniervegetaties en stikstofarme grond is het voorkomen van glad biggenkruid uitgesloten in het plangebied.

Negatieve effecten op beschermde planten zijn uitgesloten. Nader onderzoek en het aanvragen van een ontheffing Wnb zijn niet nodig.

3.6.2 Grondgebonden zoogdieren

In bomen rondom het plangebied zijn geen holtes of anderzijds geschikte nestlocaties van boommarter, steenmarter of eekhoorn aangetroffen. Bunzing, wezel en hermelijn kunnen lokaal hun verblijfplaats hebben in de parken en het bos rondom het plangebied. In de tuinen naast het plangebied zijn geen geschikte verblijfplaatsen aanwezig van bunzing, wezel en hermelijn in de vorm van houtsingels, hagen, rommelhoekjes, steenhopen of hopen met hout. Redelijkerwijs kan worden uitgesloten dat verblijfplaatsen van deze soorten zich hier bevinden. Alleen op perceel H3813 ten westen van het plangebied zijn rommelhoekjes aanwezig die kunnen dienen als verblijfplaats voor marterachtigen (zie figuur 3.1). Dit perceel is echter geen onderdeel van het onderzoeksgebied, effecten op verblijfplaatsen zijn daarom uitgesloten. Daarnaast zijn al eerder kabels van auto's doorgebeten en zijn beelden van (steen)marters vastgelegd op een Ring Video Deurbel van een bewoner uit de Klarenweg. Het is mogelijk dat marterachtigen in en rond het plangebied foerageren. Omdat het plangebied een kaal grasland is met weinig voedselaanbod en in de omgeving (voornamelijk richting het westen) gebieden aanwezig zijn die geschikter zijn om te foerageren, wordt het plangebied niet gezien als essentieel foerageergebied. Verblijfplaatsen in het plangebied en negatieve effecten op grondgebonden zoogdieren zijn daarom uitgesloten. Nader onderzoek en het aanvragen van een ontheffing Wnb zijn niet nodig.

Figuur 3.1 Geschikte rommelhoekjes voor marterachtigen op perceel H3813, het plangebied is rood omlijnd

3.6.3 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld. Er zijn drie typen leefgebied van vleermuizen te onderscheiden, namelijk: verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes. Deze worden hieronder per type leefgebied beschreven. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn te allen tijde wettelijk beschermd. Indien foerageergebied en/of vliegroutes een essentieel onderdeel van het leefgebied van vleermuizen vormen, zijn deze functies eveneens wettelijk beschermd. Er wordt daarom onderscheid gemaakt in essentiële foerageergebieden en vliegroutes en niet-essentiële foerageergebieden en vliegroutes.

3.6.3.1 Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden zich, afhankelijk van de soort, in woningen, allerlei andere bouwwerken zoals kerken, kantoorpanden en bunkers, in grotten, in boomholtes of achter schors en in kieren van bomen. Globaal kan daarbij onderscheid gemaakt worden tussen in gebouwen verblijvende vleermuissoorten en in bomen verblijvende vleermuissoorten. Omdat vleermuizen een duidelijke jaarcyclus kennen, maken we onderscheid tussen verschillende typen verblijfplaatsen, namelijk zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaatsen.

In het plangebied zijn geen gebouwen of bomen aanwezig. Daarnaast zijn geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen aangetroffen in de bomen aan de rand van het plangebied. De beoogde ontwikkeling vindt niet plaats nabij geschikte verblijfplaatsen van vleermuizen. De werkzaamheden leiden niet tot het verstoren en/of vernietigen van verblijfplaatsen van vleermuizen of het doden van dieren (overtreding Wnb, artikel 3.5 lid 1, 2 en 4). Een nader vleermuisonderzoek en het aanvragen van een ontheffing Wnb zijn niet nodig.

3.6.3.2 Foerageergebieden

Foerageergebieden van vleermuizen zijn onder andere groen- of waterstructuren zoals struweel, bomenrijen, andere opgaande begroeiing en watergangen. De bomen, heggen en struweel aan de rand van het plangebied kunnen gebruikt worden als foerageergebied voor vleermuizen. Deze foerageergebieden zijn mogelijk essentieel voor het behoud van lokale vleermuispopulaties. Omdat deze elementen niet worden aangetast door de werkzaamheden zijn effecten op essentiële foerageergebieden uitgesloten. Daarnaast bieden de tuinen en het buitengebied nog genoeg alternatief foerageergebied voor vleermuizen om te foerageren. De werkzaamheden leiden niet tot het aantasten van essentieel foerageergebied. Nader onderzoek en het aanvragen van een ontheffing Wnb zijn niet nodig.

3.6.3.3 Vliegroutes

Vliegroutes worden gevormd door lijnvormige elementen zoals bomenrijen, randen van bebouwing en watergangen. In het plangebied zijn dergelijke lijnvormige elementen in de vorm van bomenlanen, watergangen, gebouwen en kunstwerken niet aanwezig. Effecten op essentiële vliegroutes zijn uitgesloten. Een nader onderzoek naar vliegroutes is niet nodig. Het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wnb is ook niet nodig.

3.6.4 Vogels

3.6.4.1 Vogels - jaarrond beschermde nesten

De nesten van deze vogelsoorten zijn het hele jaar beschermd, evenals de functionele leefomgeving rondom het nest.

Door de afwezigheid van (hoge) bebouwing in het plangebied kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen van huismus, gierzwaluw, kerkuil en slechtvalk worden uitgesloten in het plangebied. Tijdens het veldbezoek zijn verder geen huismussen waargenomen. In de bomen rondom het plangebied zijn geen nesten van boombewonende vogels gevonden waardoor aanwezigheid van boomvalk, buizerd, havik, ransuil, sperwer en wespandief is uitgesloten. Ooievaar kan uitgesloten worden door het ontbreken van geschikte nestgelegenheid op bebouwing, in bomen en door het ontbreken van door mensen geplaatste nestplaatsen.

In een boom aan de westkant van het plangebied is een nestkast van steenuil aangetroffen (zie figuur 2.2). Ook zijn waarnemingen van steenuil gedaan in de directe omgeving van het plangebied. Omdat steenuilen vaak in de buurt blijven van hun verblijfplaats kan niet worden uitgesloten dat steenuil gebruik maakt van het plangebied. De werkzaamheden leiden niet tot het aantasten van verblijfplaatsen van steenuil. Wel kunnen de werkzaamheden leiden tot aantasting van essentieel foerageergebied van de soort. Om uit te sluiten dat het plangebied door steenuil wordt gebruikt als essentieel foerageergebied is een nader onderzoek nodig volgens het steenuilprotocol (BIJ12, 2017).

3.6.4.2 Vogels – jaarrond beschermd: afhankelijk van ecologische factoren

Bij vogelsoorten uit deze categorie gaat het om vogels die vaak elk jaar terugkeren naar de omgeving waar ze gebroed hebben, maar die wel flexibel zijn om een nieuw nest te maken of zich elders te vestigen. Het gaat dus om de bescherming van het functionele leefgebied en dit is alleen aan de orde als de betreffende soort voor zijn voortplanting uitsluitend afhankelijk is van dat functionele leefgebied en er geen alternatieven of uitwijkmogelijkheden in de omgeving zijn. Nesten van deze vogels zijn te allen tijde beschermd tijdens het broedseizoen.

Blauwe reiger, gekraagde roodstaart, glanskop, grauwe vliegenvanger, huiszwaluw, spreeuw, torenvalk en zwarte specht hebben allemaal een matig ongunstige staat van instandhouding (SOVON, 2020). Draaihals, ekster en tapuit hebben een ongunstige staat van instandhouding (SOVON, 2021).

Van geen van deze soorten zijn nestplaatsen aangetroffen in of rond het plangebied. Effecten op deze soorten zijn uitgesloten.

Pimpelmees en koolmees kunnen nestelen in de aangetroffen nestkasten aan de westkant van het plangebied. Het verstoren van broedende vogels in deze kasten is niet toegestaan. Wanneer de werkzaamheden plaatsvinden tijdens het broedseizoen dient een broedvogelcontrole uitgevoerd te worden naar het voorkomen van pimpelmees en koolmees.

3.6.4.3 Vogels – in gebruik zijnde nesten

De nesten van alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd wanneer ze als broedlocatie in gebruik zijn. Bij het veldbezoek zijn geschikte nestlocaties van broedvogels aangetroffen zoals de bomen en heggen rondom het plangebied. De werkzaamheden leiden mogelijk tot het verstoren en/of doden van individuen en het vernietigen van eieren, rustplaatsen en nesten (overtreding Wnb, artikel 3.1, lid 1, 2 en 4).

Vogels kunnen gedurende het gehele jaar gaan broeden. Het is daarom belangrijk om hier voorafgaand aan de werkzaamheden rekening mee te houden. De kans op een broedgeval is het grootst in de periode maart tot en met augustus. Ook buiten deze periode zijn broedende vogels beschermd.

Het is noodzakelijk om voorafgaand aan de werkzaamheden contact op te nemen met een ecooloog om te bepalen of een controle op nesten van broedvogels noodzakelijk is. Indien een broedende vogel aanwezig is, kan het nodig zijn om de werkzaamheden uit te stellen totdat de jongen zijn uitgevlogen en niet meer afhankelijk zijn van het nest. Mogelijk kan een deel van de werkzaamheden wel uitgevoerd worden door het aanhouden van een door een ecooloog vastgestelde verstoringvrije zone.

3.6.5 Amfibieën

Rugstreeppad komt voor in de omgeving van het plangebied. De soort is voor zijn voortbestaan afhankelijk van voortplantingsbiotoop en landbiotoop. In het plangebied ontbreekt het in de huidige situatie aan beide typen biotoop. Er zijn geen kleine wateren of ondiepe poelen aanwezig waar dieren kunnen voortplanten en ook biedt het plangebied geen dekkingsmogelijkheden voor soort om overdag of tijdens de wintermaanden te verblijven. Nader onderzoek naar rugstreeppad is niet nodig en ook is het niet nodig om een ontheffing in het kader van de Wnb aan te vragen.

Wel dient te worden opgemerkt dat een soort als rugstreeppad opportuun is en zich makkelijk in nieuwe gebieden kan vestigen. Het is alom bekend dat bouwterreinen gekoloniseerd kunnen worden en dat bij het ontstaan van ondiepe polen (bijvoorbeeld door stagnerend water in rijsporen van machines) ook voortplanting kan plaatsvinden op bouwterreinen. Ook kunnen dieren zich ingraven in open zand. Dit is een projectrisico dat vermeden kan worden door te voorkomen dat tijdens de uitvoeringsfase situaties ontstaan met modderpoelen en zandbulten.

3.6.6 Overige ongewervelden

Vliegend hert komt voor op plaatsen met rottend, beschimmeld eikenhout. Vroeger kwam dit voor in de vorm van dikke, oude wegwijnende eiken. Tegenwoordig is dit alleen nog te vinden in voormalig hakhout.

Vanwege de afwezigheid van voormalig hakhout en eiken kan de aanwezigheid van de soort worden uitgesloten in het plangebied. Effecten op de soort zijn uitgesloten. Nader onderzoek en het aanvragen van een ontheffing Wnb zijn niet nodig.

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Aanleiding en doel

In opdracht van Gemeente Nunspeet heeft TAUW onderzoek gedaan naar de consequenties van de geldende natuurwet- en regelgeving voor het woningbouwproject Weversweg fase 2 te Hulshorst in Nunspeet in de provincie Gelderland. De beoogde ontwikkeling kan alleen doorgaan als deze niet in strijd is met de natuurwetgeving, of als de benodigde vergunningen en/of ontheffingen kunnen worden verleend.

4.2 Relevante natuurwet- en regelgeving

Voor de toetsing van het voornemen is de volgende natuurwet- en regelgeving van toepassing:

- Wet natuurbescherming – onderdelen:
 - Gebiedsbescherming - Natura 2000-gebied de Veluwe
 - Soortenbescherming – Fauna
 - Houtopstanden
- Provinciaal beschermde gebieden:
 - Natuurnetwerk Nederland
 - Weidevogelgebieden, Ganzenrustgebieden en Natte landnatuur

4.3 Conclusies toetsing

4.3.1 Natura 2000-gebieden

Gezien de afstand van het plangebied tot Natura 2000-gebieden en de aard en omvang van de beoogde ontwikkeling is uitgesloten dat er tijdens de aanleg- en gebruiksfase sprake is van effecten in Natura 2000-gebied, als gevolg van storingsfactoren zoals geluid, licht, trillingen, optische verstoring, et cetera. Mogelijke effecten op Natura 2000-gebieden als gevolg van stikstof zijn op voorhand niet uit te sluiten. Dat geldt voor zowel de aanleg- als de gebruiksfase. Effecten door stikstofdepositie zijn alleen met behulp van een AERIUS-berekening met zekerheid uit te sluiten. Het bevoegd gezag kan hier om vragen. Indien uit de AERIUS-berekening blijkt dat significante effecten niet zijn uitgesloten dient een passende beoordeling te worden opgesteld en mogelijk een Wnb-vergunning te worden aangevraagd.

4.3.2 Soortenbescherming

De beoogde ontwikkeling heeft mogelijk negatieve effecten op door de Wnb beschermde soorten, namelijk steenuil, rugstreeppad en broedvogels. Door het nemen van mitigerende maatregelen kunnen negatieve effecten op broedvogels en rugstreeppad worden voorkomen. Nader onderzoek naar deze soorten is daarom niet nodig. Daarnaast zijn maatregelen nodig in het kader van de zorgplicht. Voor de steenuil is het noodzakelijk nader onderzoek uit te voeren conform het vastgestelde protocol voor steenuil, te vinden in het kennisdocument Steenuil (BIJ12, 2017). Afhankelijk van het nader onderzoek kan het nemen van maatregelen en/of het aanvragen van een ontheffing voor steenuil noodzakelijk zijn. In figuur 4.1 zijn de locaties van de nestkasten weergegeven; in tabel 4.1 is een samenvatting opgenomen van de toetsing van de mogelijke effecten op beschermde soorten.

Figuur 4.1 Locatie van de aanwezige nestkasten aan de rand van het plangebied

4.4 Consequenties planvorming en uitvoering

Pas na afronding van de soortgerichte onderzoeken kunnen de benodigde maatregelen en/of de noodzaak van het aanvragen van een ontheffing worden bepaald. De afhandeling van een ontvankelijke aanvraag van een ontheffing door het bevoegde gezag duurt circa 6 maanden. De maatregelen kunnen aanpassingen van de uitvoeringsplanning en -wijze omvatten, evenals het inpassen van natuurfuncties in het voornemen. Bij werkzaamheden in het broedseizoen bestaat de kans op vertraging vanwege de kans op verstoring van broedende vogels.

4.5 Aanbevelingen en kansen biodiversiteit

TAUW gelooft dat we samen de achteruitgang van biodiversiteit in Nederland kunnen stoppen. TAUW is aangesloten bij het Deltaplan Biodiversiteitsherstel waarin overheden, marktpartijen en maatschappelijke organisaties samenwerken aan biodiversiteit als kerndoel voor de openbare ruimte. Vanuit deze ambitie kijken we met onze opdrachtgevers naar concrete en realistische mogelijkheden voor biodiversiteitsherstel in onze projecten.

Kansen in dit project

De ecologen van TAUW kijken verder dan de aanwezigheid van strikt beschermde soorten. Vanuit het motto 'meer biodiversiteit achterlaten dan je aantreft' signaleren we kansen voor dit project om bij te dragen aan het herstel van biodiversiteit. Hieronder geven we op beknopte wijze enkele kansen aan. Wij bespreken deze voorstellen graag met u en werken desgewenst de praktische aspecten verder uit. Voor dit project liggen er mogelijkheden voor biodiversiteitsherstel door:

- Het opstellen van een concreet ecologisch beheer- en/of inrichtingsplan, bijvoorbeeld gericht op verhoging van de bloemrijkdom voor bijen. Hierbij sluiten we zo veel mogelijk aan op de (toekomstige) situatie in uw projectgebied, gemeentelijk natuurbeleid en regionale doelsoorten en potenties. Biodiversiteit vraagt om maatwerk en ieder project is anders. In een plan nemen we de best passende maatregelen op. Voorbeelden van potentiële maatregelen zijn:
 - *Het vergroten van de diversiteit aan leefgebied voor planten en dieren door via aanplant of beheer te zorgen voor verschillende biotooptypen (water, oevers, kruidenvegetatie, struweel, bomen, bos) en geleidelijke overgangen hiertussen*
 - *Het versterken van populaties door te voorzien in nestkasten en/of verblijfplaatsen (bijvoorbeeld vogels en vleermuizen), wanneer blijkt dat nestgelegenheid een beperkende factor is.*
Deze vleermuis- en vogelkasten kunnen worden ingebouwd in de gevels van de nieuwe woningen, of kunnen worden opgehangen aan de buitengevel
 - *Het vergroten en versterken van leefgebieden voor planten en dieren door ecologisch beheer van (openbaar) groen, bijvoorbeeld door het beheer van grasvegetaties af te stemmen op bloemrijkdom en insecten*
 - *Het verbinden van leefgebieden door het aanbrengen of herstellen van lijnvormige landschapselementen (houtwallen, singels, hagen, sloten) of het realiseren van andere ontsnipperingsmaatregelen (bijvoorbeeld faunapassage)*
 - *Het versterken van leefgebied en migratiezones door het aanbrengen van natuurlijke elementen als takkenrillen, dood hout, of stenige elementen*
- Het opstellen van een integraal duurzaamheidsadvies. Herstel van biodiversiteit heeft raakvlakken met andere opgaven zoals energietransitie, circulaire economie, klimaatadaptatie en verstedelijkingsvraagstukken. TAUW is gewend projecten integraal te benaderen. Ecologen werken daarvoor vaak samen met andere experts. Ook voor uw project kunnen kansen voor biodiversiteit worden gekoppeld aan andere duurzaamheidsopgaven

Tabel 4.1 Samenvatting van de resultaten van de toetsing van effecten op beschermde soorten

Soortgroep	Overtreding Wnb	Nader onderzoek	Te nemen maatregelen
Flora	Nee	Nee	N.v.t.
Grondgebonden zoogdieren	Nee	Nee	N.v.t.
Vleermuizen	Nee	Nee	N.v.t.
Vogels – jaarrond beschermde nesten	Mogelijk	Ja	Nader onderzoek naar aanwezigheid van steenuil in het plangebied.
Vogels – functioneel leefgebied nest beschermd	Mogelijk	Nee	Broedvogelcontrole naar het voorkomen van pimpelmees en koolmees wanneer in het broedseizoen wordt gewerkt.
Vogels – broedvogels	Mogelijk	Nee	Broedvogelcontrole wanneer in het broedseizoen wordt gewerkt.
Amfibieën	Mogelijk	Nee	Voorkomen dat tijdens de uitvoeringsfase situaties ontstaan met modderpoelen en zandbulten. Zo kan vestiging van rugstreeppad worden voorkomen.
Reptielen	Nee	Nee	N.v.t.
Vissen	Nee	Nee	N.v.t.
Vlinders	Nee	Nee	N.v.t.
Libellen	Nee	Nee	N.v.t.
Overige ongewervelden	Nee	Nee	N.v.t.
Zorgplicht	Ja	Nee	Werken in een vaste werkrichting, zodat aanwezige fauna het plangebied uit kan vluchten. Wanneer fauna niet zelfstandig het plangebied kan verlaten dient deze op een veilige plaats buiten het plangebied geplaatst te worden.

5 Literatuur

BIJ12, 2017. Kennisdocumenten beschermde soorten.

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff & de Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland. Verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Broekhuizen S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters, J.C. Buys, 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft, 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Dijkstra, K.B., Kalkman, V.J., Ketelaar, R., van der Wiede, M.J.T., 2002. De Nederlandse libellen (odonata). Nederlandse fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Herder J.E., A. van Diepenbeek & R.C.M. Creemers, 2013. Verspreidingsonderzoek reptielen en amfibieën 2013. Rapport 2013-010. Stichting RAVON, Nijmegen.

Provincie Gelderland, 2017. Wijziging omgevingsverordening vanwege vaststelling natuurparagraaf. PRB, publicatienr. 435

van Dijk A.J. & Boele A. 2011. Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Vleermuisprotocol 2020.

Geraadpleegde internetwebsites:

www.eis.nl

www.floron.nl

www.libellennet.nl

www.ravon.nl

www.sovon.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vleermuis.net

www.vlindernet.nl

www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 2**Nader onderzoek**

Nader onderzoek steenuil en kerkuil

Aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming onderdeel
Soortenbescherming

11 juli 2023

Kenmerk R002-1287995RJG-V02-kst-NL

Verantwoording

Titel	Nader onderzoek steenuil en kerkuil
Opdrachtgever	Gemeente Nunspeet
Projectleider	[REDACTED]
Auteur(s)	[REDACTED]
Kwaliteitscontrole	[REDACTED]
Uitvoering meet- en inspectiewerk	[REDACTED]
Kenmerk	R002-1287995RJG-V02-kst-NL
Aantal pagina's	17 (exclusief bijlagen)
Datum	11 juli 2023
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vr jgegeven.

Colofon

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
T +31 57 06 99 91 1
E info.deventer@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding en doel onderzoek	4
1.2	Leeswijzer	4
2	Plangebied en beoogde ontwikkeling	5
2.1	Plangebied	5
2.2	Beoogde ontwikkeling	6
3	Relevante soorten en mogelijke effecten en verbodsbepalingen	7
3.1	Relevante soorten nader onderzoek	8
3.2	Mogelijke effecten	8
3.3	Relevante wetgeving	8
4	Onderzoeksmethode	9
5	Resultaten	10
5.1	Steenuil	10
5.1.1	Resultaten	10
5.1.2	Effecten en verbodsbepalingen	11
5.2	Kerkuil	11
5.2.1	Resultaten	11
5.2.2	Effecten en verbodsbepalingen	13
6	Vervolgstappen	14
6.1	Mitigatie/compensatie	14
6.2	Ontheffing	14
6.3	Overige maatregelen	15
7	Conclusie	16
7.1	Aanleiding	16
7.2	Conclusie	16
8	Literatuur	17

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel onderzoek

Gemeente Nunspeet is van plan een nieuwe woonwijk te ontwikkelen rondom de Weversweg in Hulshorst, in de gemeente Nunspeet en provincie Gelderland. TAUW heeft deze plannen reeds getoetst aan de Wet natuurbescherming in een natuurtoets (TAUW, 2022). De natuurtoets concludeert dat negatieve effecten op de beschermde soorten steenuil en kerkuil niet met zekerheid zijn uitgesloten.

TAUW heeft daarom soortgericht onderzoek uitgevoerd om de functie van het plangebied voor steenuil en kerkuil te bepalen. Deze rapportage doet verslag van het soortgericht onderzoek en geeft antwoord op de vraag of een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig is.

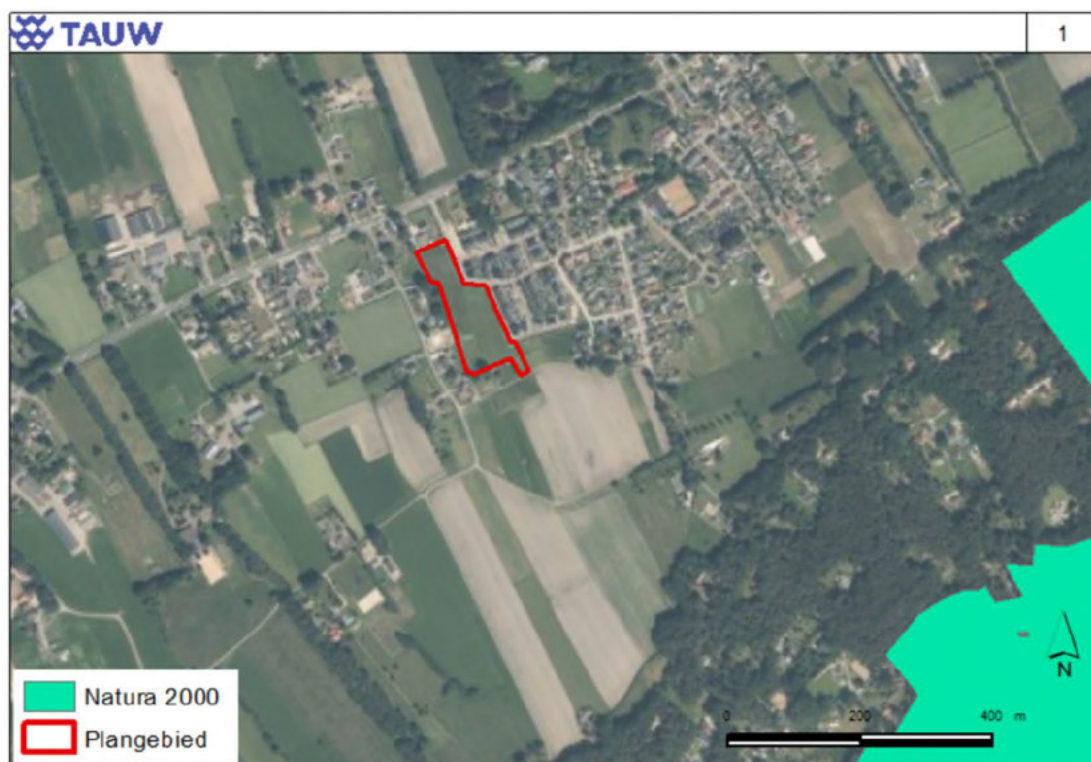
1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 volgt een overzicht van het plangebied en de beoogde ontwikkeling. In de navolgende hoofdstukken staan de details en de resultaten van het ecologisch onderzoek. In hoofdstuk 3 volgt eerst een samenvatting van de conclusies uit de natuurtoets. In hoofdstuk 4 is de onderzoeksmethode uitgewerkt, waarna in hoofdstuk 5 de resultaten van het onderzoek zijn behandeld. Aan de hand van de resultaten is een effectbeoordeling uitgevoerd. In hoofdstuk 6 'vervolgstappen' is aangegeven of mitigerende maatregelen van toepassing zijn, of een ontheffing nodig is en onder welke voorwaarden een ontheffing redelijkerwijs verleend kan worden. Tot slot vat hoofdstuk 7 alles in een conclusie samen.

2 Plangebied en beoogde ontwikkeling

2.1 Plangebied

Figuur 2.1 toont de ligging van het plangebied. Het plangebied ligt tussen de Klarenweg, het Molenpad, Braambosch en de Harderwijkerweg te Hulshorst in Nunspeet in de provincie Gelderland. Figuur 2.2 geeft een sfeerimpressie van het gebied. Het plangebied heeft in het bestaande bestemmingsplan Weversweg Hulshorst (onherroepelijk vastgesteld op 5 januari 2010) een agrarische enkelbestemming en wordt gebruikt als grasland. Rondom het plangebied zijn woonerven met bestaande woningen, boerderijen en tuinen gesitueerd. Grenzend aan het plangebied staan enkele grote eiken en berken (vooral aan de west- en zuidkant), afgewisseld met kleinere bomen en struweel. Aan de westkant wordt het plangebied op enkele plekken begrenst door hoge heggen met daarachter hoge bomen. Aan een van deze bomen hangt een nestkast. Iets noordelijker hangen vogelhuisjes aan een schuurtje. Het Natura 2000-gebied 'Veluwe' ligt ten zuidoosten van het plangebied en bevindt zich op 645 meter afstand (zie figuur 2.1).

Figuur 2.1 Ligging plangebied (globaal begrensd)

Figuur 2.2 Impressie van het plangebied. Het plangebied bestaat alleen uit gras. Aan de rand van het plangebied staan (hoge) bomen, heggen en struiken. Aan de westkant zijn een nestkast van steenuil en andere vogelhuisjes opgehangen

2.2 Beoogde ontwikkeling

Figuur 2.3 geeft de beoogde ontwikkeling in concept weer. De beoogde ontwikkeling voorziet in de bouw van 37 woningen. Er wordt een mix aan woningtypen voorzien, bestaande uit rug-aan-rug woningen, starterswoningen, levensloopbestendige woningen en twee-onder-één-kapwoningen. Gemotoriseerd verkeer wordt ontsloten via de Harderwijkerweg en er worden diverse ontsluitingen gerealiseerd voor fiets- en voetgangers om optimaal verbonden te zijn met de omgeving.

Figuur 2.3 De beoogde ontwikkeling als concept schetsontwerp

3 Relevante soorten en mogelijke effecten en verbodsbepalingen

Dit hoofdstuk gaat kort in op de bevindingen uit de quickscan.

In de natuurtoets is op voorhand niet uitgesloten dat beschermde soorten in het plangebied voorkomen en dat negatieve effecten op beschermde soorten tot een overtreding van verbodsbepalingen leidt (TAUW, 2022).

Uit de natuurtoets komt naar voren dat het plangebied geen essentiële functies bevat voor beschermde planten, grondgeboden zoogdieren, vleermuizen, reptielen, vissen, vlinders, libellen en ongewervelde dieren. Voor amfibieën geldt dat er alleen mogelijke functies in het plangebied te vinden zijn voor rugstreeppad, wanneer geschikte omstandigheden ontstaan door werkzaamheden. Voor deze soortgroepen is nader onderzoek in het kader van de Wnb niet nodig, maar dienen wel maatregelen getroffen te worden om vestiging tijdens de bouwfase te voorkomen.

Steenuil en kerkuil

Betreffende steenuil en kerkuil kunnen zich mogelijk verblijfplaatsen bevinden in aanwezige nestkasten aan de randen van het plangebied. Naar verblijfplaatsen van steenuil en kerkuil is nader onderzoek uitgevoerd om te voldoen aan de onderzoek verplichting.

Algemene broedvogels

Voor koolmees, pimpelmees en andere broedvogels zijn geschikte nestplaatsen aanwezig in nestkasten, heggen, struiken en ander groen. Voor deze vogels is eventueel onderzoek aan de hand van een broedvogelcontrole voorafgaand aan de bouwfase voldoende om negatieve effecten te voorkomen.

Rugstreeppad

Om vestiging van rugstreeppad te voorkomen moet in de bouwfase worden voorkomen dat er ondiep water in bijvoorbeeld plassen of rijsporen blijven staan.

3.1 Relevante soorten nader onderzoek

De beoogde ontwikkeling is mogelijk strijdig met de Wnb vanwege het voorkomen van beschermde soorten. Het gaat hierbij om:

- Aantasten van nestplaatsen en leefgebied van steenuilen
- Aantasten van nestplaatsen en leefgebied van kerkuilen

3.2 Mogelijke effecten

Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden zijn er verschillende effecten te verwachten op bovengenoemde soorten:

- Verstoring en vernietiging van leefgebied van steenuil en kerkuil
- Aantasting van nestplaatsen van steenuilen en kerkuil

3.3 Relevante wetgeving

Steenuil en kerkuil zijn jaarrond beschermd onder de Wet natuurbescherming onderdeel Soortenbescherming. Dat wil zeggen dat vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen zowel in als buiten het broedseizoen zijn beschermd. De functionele leefomgeving rond het nest is ook beschermd. Voor vernietiging van jaarrond beschermde verblijfplaatsen of dusdanige verstoring of vernietiging van de functionele leefomgeving dat deze niet als zodanig meer of in mindere mate functioneert, is een ontheffing nodig.

4 Onderzoeksmethode

In dit hoofdstuk is de methode van het uitgevoerde onderzoek per verwachte soort beschreven.

Het onderzoek van steenuil en kerkuil richt zich op het waarnemen van een volwassen individu of paar in broedbiotoop, nesten, territoriumroep van een mannetje en op ander gedrag dat een territorium of nest indiceert. Het ecologisch onderzoek is uitgevoerd conform de voorgeschreven onderzoeksinspanning als benoemd in het kennisdocument steenuil en het kennisdocument kerkuil (BIJ12, 2017). Hiervoor zijn drie inventarisatiemomenten uitgevoerd in de periode 15 februari tot en met 30 april, waarbij minimaal één maand zit tussen het eerste en laatste bezoek (zie tabel 4.1). Het onderzoek vond 's avonds plaats, vanaf zonsondergang tot en met twee uur daarna, bij de juiste weersomstandigheden (droog, weinig wind). Geluidsopnames van uilen zijn afgespeeld om een reactie uit te lokken van eventueel aanwezige steen- of kerkuilen. Dit is alleen nodig wanneer er gedurende het bezoek voor langere tijd geen roepende steenuil of kerkuil is waargenomen. Verder is ook onderzoek gedaan naar nestkasten (aangetroffen bij enkele huizen) en naar aanwezigheid van braakballen en poepsporen. Tussen de veldbezoeken zat minimaal twee weken. Indien een steenuil of kerkuil is aangetroffen, is door *expert judgement* toe te passen bepaald of essentieel foeragegebied aanwezig is.

Tabel 4.1 Data, focus/doel en weersomstandigheden per veldbezoek

Datum	Tijd	Aanwezige ecologen	Focus/doel	Weersomstandigheden
15-02-2023	18:00 – 20:00 uur	2	Aantonen verblijfplaatsen steenuil en kerkuil	Bewolkt (>80 %), droog, 6 graden, 1 bft, zuidwestenwind
14-03-2023	18:45 – 20:45 uur	2	Aantonen verblijfplaatsen steenuil en kerkuil	Halfbewolkt (10-80 %), droog, 3 graden, 2 bft, westenwind
29-03-2023	19:45 – 21:50	2	Aantonen verblijfplaatsen steenuil en kerkuil	Halfbewolkt (10-80 %), droog, 5 graden, 3 bft, zuidenwind

5 Resultaten

In dit hoofdstuk zijn de resultaten van het uitgevoerde onderzoek uitgewerkt. Tevens is bepaald wat de effecten van de beoogde ontwikkeling zijn op de aangetroffen soorten en functies en of/welke verbodsbepalingen (mogelijk) worden overtreden.

5.1 Steenuil

5.1.1 Resultaten

Tijdens alle drie de veldbezoeken zijn steenuilen waargenomen in de omgeving van het plangebied (zie tabel 5.1 en figuur 5.1). De meeste steenuilen zijn roepend waargenomen in de velden ten zuidwesten van het plangebied. Tijdens het tweede veldbezoek is een roepende steenuil aangetroffen op een perceel ten noorden van de Hardervijkerweg. Deze steenuilen zijn niet in de buurt van het plangebied waargenomen en vertoonden geen binding met het plangebied. Er is alleen van relatief grote afstand geluisterd en zijn geen zichtwaarnemingen gedaan. De puntwaarnemingen in figuur 5.1 betreffen dan ook slechts een schatting van waar de steenuilen zich bevonden. De getekende stippellijn geeft de locatie aan waar een bezet territorium verwacht wordt.

Direct naast het plangebied zijn baltsende steenuilen aangetroffen rondom de steenuilenkast aan de westkant van het plangebied en zijn verse poepsporen aangetroffen bij de uitgang van de kast. Ook is waargenomen dat een steenuil uit de nestkast vloog. Bewoners van het perceel waarop de nestkast is aangebracht beschikken over videobeelden waarop te zien is dat steenuilen gebruik maken van de nestkast. Figuur 5.1 geeft resultaten op kaart weer.

Tabel 5.1 Resultaten steenuil onderzoek

Datum bezoek	Steenuil aangetroffen	Beschrijving	Interpretatie
15-02-2023	Ja	- Roepende steenuil (baltsroep) vlakbij nestkast ten westen van plangebied - Roepend paar (baltsroep) in velden ten zuidwesten van plangebied - Allen nest indicerend gedrag vertonend	- Nestlocatie in nestkast aan rand van plangebied - Plangebied dient mogelijk als essentieel foerageergebied voor bezette nestkast
14-03-2023	Ja	- Roepende steenuil (baltsroep) gehoord in een veld ten zuidwesten van plangebied - Roepende steenuil (baltsroep) in broedbiotoop in veld ten zuidwesten van plangebied - Geen binding met plangebied	- Geen verblijfplaatsen in of rond het plangebied - Geen essentieel foerageergebied aanwezig in het plangebied

Datum bezoek	Steenuil aangetroffen	Beschrijving	Interpretatie
29-03-2023	Ja	• Roepende steenuil wegvliegend bij nestkast. • Verse poep aanwezig bij nestkast • Video's van bewoners waarop duidelijk te zien is dat nestkast in gebruik is	• In gebruik zijnde nestlocatie steenuil aanwezig aan westkant van het plangebied • Plangebied dient mogelijk als essentieel leefgebied

5.1.2 Effecten en verbodsbepalingen

Tijdens het laatste veldbezoek zijn baltsende steenuilen waargenomen naast de nestkast aan de rand van het plangebied. Ook zijn poepsporen aangetroffen bij de ingang van de nestkast en is een uitvliegende steenuil waargenomen. Deze waarnemingen geven aan dat de nestkast in gebruik is als vaste rust- en verblijfplaats en voortplantingsplaats. Deze nestkast wordt niet direct aangetast door de werkzaamheden. Door de ontwikkeling verdwijnt wel grasland dat mogelijk als foerageergebied van essentieel belang is voor de functionaliteit van de nestkast. Het verdwijnen van essentieel foerageergebied draagt mogelijk indirect bij aan het vernielen van de nestlocatie. Dit is een overtreding van de Wnb, artikel 3.1 lid 2 en 4. Ook kan niet met zekerheid worden uitgesloten dat de bouw- en gebruiksfase tot verstoring leidt.

Tijdens twee van de drie veldbezoeken zijn baltsende steenuilen gehoord ten zuidwesten van het plangebied, ter hoogte van de adressen Oude Ermeloseweg 28 en 38, en is een roepende steenuil gehoord ten noorden van de Harderwijkerweg (zie figuur 5.1). Op twee locaties gaat het om een roepend exemplaar in geschikt broedbiotoop. Deze steenuilen vertoonden geen enkele binding met het plangebied. Effecten op die verblijfplaatsen en bijbehorend leefgebied als gevolg van het voornemen kunnen daarom worden uitgesloten. Wel moet in acht worden genomen dat het hier gaat om een inschatting van de exacte nestlocatie op basis van de waarnemingen van roepende exemplaren.

5.2 Kerkuil

5.2.1 Resultaten

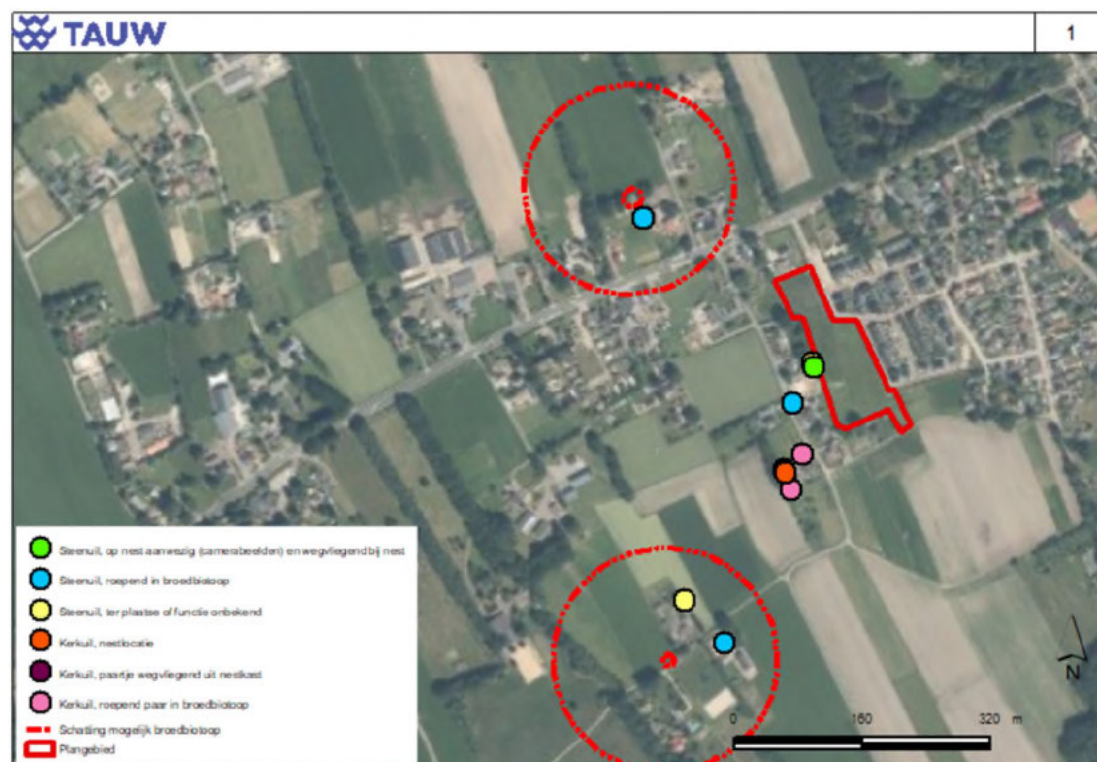
Tijdens het eerste veldbezoek is een nestkast voor kerkuil in een halfopen schuur op het terrein van Klarenweg 16 ten zuidwesten van het plangebied aangetroffen (zie figuur 5.1 en tabel 5.2). De bewoners van het perceel hebben aangegeven dat de kast al jaren in gebruik is door kerkuilen. Bij het tweede veldbezoek zijn twee kerkuilen waargenomen die uit de nestkast vlogen. Ook is meermaals een roepend paartje kerkuilen waargenomen in de omgeving van de nestkast (zie figuur 5.1). Het betrof hier exemplaren die richting de velden en akkers ten westen van het plangebied vlogen. Ook zijn poep en braakballen aangetroffen in de naastgelegen schuur. Daarom wordt aangenomen dat kerkuilen in de kast broeden.

Tabel 5.2 Resultaten kerkuil onderzoek

Datum bezoek	Kerkuil aangetroffen	Beschrijving	Interpretatie
15-02-2023	Nee	- Nestkast aangetroffen in halfopen schuur in woning ten westen van plangebied - Krijgen volgens bewoners al jaren jongen in nestkast - Kerkuilen niet aangetroffen of gehoord	- Mogelijke nestlocatie aanwezig ten westen van Klarenweg - Geen nestplaatsen of essentieel leefgebied aanwezig binnen invloedssfeer van plangebied
14-03-2023	Ja	- Paartje kerkuilen zien wegvliegen uit aanwezige nestkast in halfopen schuur. Wegvliegend richting velden en bosschages aan westkant van plangebied. - Paartje kerkuilen twee keer roepend waargenomen in broedbiotoop. - Poep en braakballen aanwezig in naastgelegen schuur - Binding met omliggende velden, niet met plangebied	- In gebruik zijnde nestlocatie kerkuil ten zuidwesten plangebied - Geen nestplaatsen of essentieel foerageergebied aanwezig in de invloedssfeer van het plangebied
29-03-2023	Nee	- Geen kerkuilen gehoord of gezien. - Überhaupt weinig uilen gehoord	- Op basis van vorige bezoek nog steeds aannemelijk dat kerkuilen nestelen in nestkast - Geen kerkuilen in plangebied aanwezig

5.2.2 Effecten en verbodsbepalingen

Tijdens het eerste veldbezoek is een nestkast voor kerkuilen aangetroffen in een halfopen schuur op het terrein van Klarenweg 16. Volgens de burens nestelen deze al jaren succesvol in de nestkast. Bij het tweede veldbezoek zijn twee uilen waargenomen tijdens het uitvliegen van de kast. Ook zijn braakballen en poep gevonden in een naastliggende schuur op het terrein. Deze waarnemingen tonen aan dat kerkuilen broeden in de nestkast. Tweemaal zijn roepende kerkuilen waargenomen in de buurt van de nestkast. Omdat deze uilen in een kort tijdsbestek zijn gehoord, en zich allen bevonden in de nabijheid van de kerkuilenkast wordt verwacht dat het gaat om hetzelfde paartje dat nestelt in de nestkast. In en rondom het plangebied zijn geen kerkuilen waargenomen. Tijdens het veldbezoek zijn twee uilen waargenomen tijdens hun vlucht richting de landerijen ten zuidwesten van het plangebied. Volgens de terreineigenaren vliegen de uilen altijd richting de landerijen. In het plangebied zijn de uilen niet waargenomen. De landerijen ten westen en zuidwesten van het plangebied zijn veel groter en hebben een veel betere kwaliteit dan het grasveld binnen het plangebied. Bij het verdwijnen van het open veld in het plangebied blijft dus genoeg alternatief leefgebied over voor de kerkuilen om te foerageren. Het is hiermee uitgesloten dat voor kerkuilen essentieel leefgebied verdwijnt. De nestplaats van kerkuil ligt niet ver van het huidige plangebied af. Door de aanwezigheid van bebouwing, meerdere tuinen en een ontsluitende weg tussen de kerkuilenkast en het plangebied in, zullen de effecten tijdens de bouw- en gebruiksfase op de kast minimaal tot afwezig zijn. Overtreding van Wnb artikel 3.1 lid 2 en 4 is dan ook uitgesloten. Voor kerkuil is geen ontheffing van de Wnb nodig.

Figuur 5.1 Aangetroffen functies van kerk- en steenuil in en rond het plangebied

6 Vervolgstappen

In dit hoofdstuk is aangegeven of mitigerende maatregelen van toepassing zijn, of een ontheffing nodig is en onder welke voorwaarden een eventuele ontheffing redelijkerwijs verleend kan worden.

6.1 Mitigatie/compensatie

In de steenuilenkast ten westen van het plangebied broedt steenuil. Door het beoogde voornemen verdwijnt voor steenuil geschikt kleinschalig landschap rondom deze kast. Mogelijk verliest de nestkast zijn functionaliteit deels of geheel. De werkzaamheden en de ontwikkeling leiden tot een overtreding van artikel 3.1 lid 2: vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van steenuil, en artikel 3.1 lid 4: het opzettelijk verstoren van individuen van steenuil. Dit geldt voor zowel de aanleg- als de gebruiksfase. Mitigerende en/of compenserende maatregelen en het aanvragen van een ontheffing van de Wnb zijn nodig.

Compensatie dient plaats te vinden door het aanbieden van minimaal twee nestkasten in geschikt leefgebied, minimaal drie maanden voorafgaand aan werkzaamheden die het leefgebied van steenuil aantasten of verstoren. Het heeft de sterke voorkeur om de nestkasten binnen het huidige territorium en dus binnen 100 tot 150 meter van de huidige nestkast maar buiten de invloedssfeer van het voornemen te plaatsen. Zo kan het broedpaar binnen het huidige leefgebied aanwezig blijven.

Als nestkasten op grotere afstand van het huidige territorium geplaatst worden, kan het nodig zijn om aan de hand van een eenmalig veldbezoek of nader onderzoek in het broedseizoen, vast te stellen dat de locatie nog niet bezet is door een ander broedpaar.

6.2 Ontheffing

Voor steenuilen dient een ontheffing voor het overtreden van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming aangevraagd te worden.

Om een ontheffing aan te vragen moet een activiteitenplan opgesteld worden. In het activiteitenplan moet ingegaan worden op de volgende onderdelen:

- De beoogde ontwikkeling en de planning hiervan
- De aanwezige soorten, de beschermde ecologische functies en hoe die zijn onderzocht
- De te overtreden verbodsbepalingen
- De mitigerende en compenserende maatregelen
- Het wettelijk belang van de ontwikkeling
- De staat van instandhouding van de soort
- Een alternatievenafweging

Als het bevoegd gezag akkoord gaat met de alternatievenafweging, het wettelijk belang en de maatregelen die getroffen worden om negatieve effecten te verzachten of te voorkomen, verleent deze een ontheffing. In dat geval zijn er vaak in de verleende ontheffing voorwaarden beschreven.

Meestal is één van die voorwaarden het opstellen van een werkprotocol waarin de mitigerende en compenserende maatregelen uitgewerkt worden en wordt de aanwezigheid van ecologische begeleiding vereist.

Bij formele ontheffingsaanvragen dient rekening gehouden te worden met een proceduredtijd. De provincie Gelderland hanteert een proceduredtijd van 6 maanden.

6.3 Overige maatregelen

Naast uit het nader onderzoek voortkomende maatregelen zijn er ook algemene maatregelen waar aan gehouden dient te worden:

- Er dient een broedvogelcontrole door een ter zake kundige ecooloog te worden uitgevoerd wanneer de werkzaamheden plaatsvinden in het broedseizoen (globaal de periode maart t/m augustus). Afhankelijk van het wel of niet aantreffen van een broedgeval moet de deskundig ecooloog over de verdere voortgang van de werkzaamheden een beslissing nemen
- Voorkomen dat tijdens de uitvoeringsfase situaties ontstaan met ondiep water en/of bulten vergraaftbaar zand. Zo kan vestiging van rugstreeppad worden voorkomen. Als dit niet voorkomen kan worden, adviseren we het plangebied af te schermen met een amfibieënscherm
- Voorkomen van extra verlichting door alleen overdag werkzaamheden uit te voeren, en in de nachtperiode geen verlichting naar de omgeving uit te stralen

In het kader van de zorgplicht dienen er enkele aanvullende maatregelen genomen te worden, om schade aan niet beschermde soorten te voorkomen. Deze maatregelen bestaan uit:

- Tijdens het bouwrijp maken van het terrein de werkzaamheden vanuit één richting uitvoeren. Hierdoor kan aanwezige fauna het gebied tijdig ontvluchten
- Wanneer fauna niet zelfstandig het plangebied kan verlaten dient deze op een veilige plaats buiten het plangebied geplaatst te worden

7 Conclusie

In dit hoofdstuk zijn de conclusies en gevolgen voor de beoogde ontwikkeling samengevat.

7.1 Aanleiding

Gemeente Nunspeet is van plan een nieuwe woonwijk te ontwikkelen aan de Weversweg in Hulshorst, in de gemeente Nunspeet. TAUW heeft een natuurtoets uitgevoerd, gevolgd door nader onderzoek naar verblijfplaatsen van steenuil en kerkuil.

7.2 Conclusie

In de omgeving van het plangebied zijn nestplaatsen van steenuil en kerkuil vastgesteld. Eén van de nestplaatsen van steenuil, in een tuin direct naast het plangebied, bevindt zich binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. De functionaliteit van deze verblijfplaats gaat mogelijk gedeeltelijk of geheel verloren. Dit betreft een overtreding van de Wet natuurbescherming waarvoor een ontheffing nodig is. Om effecten zoveel mogelijk te voorkomen zijn mitigerende en/of compenserende maatregelen nodig. De belangrijkste maatregel is het tijdig aanbieden van minimaal twee alternatieve nestkasten in geschikt leefgebied en buiten de invloedssfeer van het voornemen. Bij voorkeur worden de nestkasten binnen het huidige leefgebied, en dus binnen 100 á 150 meter van de huidige nestkast, geplaatst.

Voor het aanvragen van een ontheffing moet een activiteitenplan worden opgesteld waarin is uitgewerkt op welke manier deze maatregelen getroffen worden. Ook moet in een alternatievenafweging worden onderbouwd dat er ten aanzien van de planning, werkwijze, inrichting en locatie geen alternatieven voorhanden zijn die gunstiger uitpakken voor het broedpaar steenuilen. Ook moet worden onderbouwd dat het voornemen een in de wet genoemd belang dient, waardoor de overtreding te rechtvaardigen is.

Op erven in de ruime omgeving van het plangebied zijn ook twee nestplaatsen van steenuil en een nestplaats van kerkuil aangetroffen. Omdat deze verblijfplaatsen en de functionele leefomgeving van de nestplaatsen zich buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden bevinden, hoeven voor deze nestplaatsen geen maatregelen te worden getroffen.

Voorafgaand en tijdens de bouwfase moet verder rekening gehouden worden met de mogelijke aanwezigheid van algemene broedvogels en moet vestiging van rugstreeppad in het plangebied voorkomen worden.

Tabel 7.1 Samenvatting resultaten soortgericht onderzoek

Soort	Aanwezig in het plangebied?	Ontheffing nodig?
Steenuil	Ja	Ja
Kerkuil	Nee	Nee

8 Literatuur

BIJ12, 2017. Kennisdocument Steenuil. *Athene noctua*. Versie 1.0, juli 2017

BIJ12, 2017. Kennisdocument Kerkuil. *Tyto alba*. Versie 1.0, juli 2017

TAUW. (2022, oktober). Natuurtoets woningbouwlocatie Weversweg fase 2 te Hulshorst in Gelderland; Quicksan in het kader van de Wet natuurbescherming. TAUW-rapport met kenmerk R001-1287995RJG-V01-kzo-NL